

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovadi. — Deležniki "Katališkega tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo Koroška cesta štev. 5, vsprijema naročino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo o do srede zjutraj. — Nezaprtje reklamacije so poštnine presta.

Najnovejše prikazni v politiki na Spodnjem Štajerskem.

(Glas iz krogov inteligence.)

Kdorkoli je zadnja leta opazoval politično življeno na slov. Štajerskem, pripoznati mora, da se je premalo delovalo, in to velja posebno za celjski okraj in tudi za celjske mlade rodoljube. Razven tega so napravili prejšnji voditelji nekatere napake, pripetile so se jim nesreče in zaupanje do njih je vsaj deloma zginilo. Preobrazba celega političnega ustroja in življenja je bila neobhodno potrebna in lotili so se je mladi gospodje, katerim pa moramo odločeno odrediti skušenost in poznanje ljudskega mišljenja ali ljudske duše. Slovensko ljudstvo je verno, in ta vernost je pri njem globoko ukoreninjena, mu je deloma prirojena, deloma prigojena. To se nam kaže v celi zgodovini slovenskega naroda, in pokazalo se je posebno tudi pri ustanovnem shodu Kmečke zvezze. Vsi kmetski govoriki, ki so nastopili, povdarijali so vero s tako prisršnostjo in odkritostjo, da se je takoj videlo, da v njih govorih ni nič ponarejenega, nič navdahnjenega, ampak da jim je vse to privrelo iz srca. Ko bi bili ustanovitelji Narodne stranke to vpoštevali, bi gotovo ne bili pisali v svojem listu, da je staro geslo vse za vero, dom, cesarja o brabljene konjič, bi ne bili duhovnikov tako rekoč iz svoje sredine izključili, bi sploh ne bilo prišlo tako daleč, da se je razpor začel. Seveda mi bo marsikateri pristaš Narodne stranke ugovarjal, da je tudi on veren in njih list je celo trdil, da so novo strujariji boljši katoličani, kot pristaši Kmečke zvezze. Vera in duhovnik, tako modrujejo ti gospodje dalje — ni isto in marsikateri veren katoličan je velik nasprotnik duhovnikov. Kaj bi pač takemu politiku Narodne stranke rekli ljudski učitelji, ko bi jim rekeli: „Veste, moji ljubi, jaz sem dober pristaš nove šole, morebiti boljši, kot učitelji sami, a učiteljev pa ne maram, učitelji naj se v politiko nikar ne vtikajo, politika je za nas, sploh učitelji naj se brigajo le za solo, vse drugo bomo mi opravili.“ Očividno je, da bi tega nobeden učitelj ne verjel, kajti učitelj je predstavitelj šole, kakor je duhovnik glasnik vere. Kdor je tedaj sovražnik duhovnikov, je tudi sovražnik vere, in le sovraštvo do duhovščine vodino stranko.

A poglejmo, morebiti imajo ti mladi gospodje kak povod za to sovraštvo. Ali nima Kmečka zveza in njih voditelji čiste vesti in čistih rok? Ali so narodnjaki stare korenine pri delovanju za ljudstvo obogateli? Ali so imeli morebiti od tega kake druge koristi? Vsega tega ne! Pač se pa spominja mars-

kateri osivelji rodoljub, kako se ravno mlajši duhovniki od hiše do hiše hodili ter delovali in tudi dosegli, da se je slovenski narod svojih političnih pravic zavedal. Žrtvovali so ti apostoli slovenske narodnosti svoje premoženje ter želi zato preganjanje od politične oblasti. In vse to so ti mučeniki narodne ideje mirno na se vzeli in prenašali. Tedaj ni bilo nobenega advokaturskega kandidata, nobenega liberalnega učitelja, ki bi bil pomagal. Sedaj pa, ko je ljudstvo vsaj že deloma prebučeno, nastopijo ti mlađi gospodje in diktirajo: „Duhovščina naj se ne vmesava v politiko, duhovščina od političnega vodstva stran! In v svoji skromnosti zahtevajo za svojo stranko na slov. Štajerskem samo 3 ali 4 (!) mandate. V odgovor na to zahtevo naj jim bo sledeče: Kmečki pristaši imajo čisto vest in čiste roke in nato niti ne misljijo, da bi se dali od Narodne stranke politično tako sramotno obglavit, brez vsacega ugovora, kakor prvaki. Narodna stranka hoče imeti boj, naj bo, mi se ga ne bojimo, kajti dokazali bomo, da prek vernega slovenskega ljudstva in njega voditeljev ne more nobena stranka k dnevnemu redu. Pristaši kmečke stranke politike ne morejo nikakor pustiti, dobro vedoč, da je državno ustroj tak, da se vsaka stranka porazi in pogazi, ki nima nobene politične veljavje. Pristaši kmečke stranke se pa tudi ne morejo nikakor zaupati vodstvu Narodne stranke, katero vodi le sovraštvo do starih izkušenih, zasluženih vodij. Svoje osode ne bomo nikdar izročili v roke liberalnih učiteljev in — o krajnih glavarjih, ki jim zapovedujejo.

Kmetje, le vkup, le vkup!

Piše Franc Pisek, župan in veleposestnik v Hotinji vasi.

Viribus unitis!

(Z združenimi močmi!)

Kmečki stan je sedaj ogromno zadolžen in ima vknjiženega dolga 4000 milijonov. Najložje se zadolži kmet, kajti nenadoma ga obiščejo iume, zadene bolezni itd. Opomniti se mora, da je pridelek računjen po dobrem letu, med tem ko pa redno v vsakem drugem letu uime toča, moča, suša, mraz itd. nastanejo in te se mora za 20% kot letna škoda v oziru vzeti. Novi dolgori nastanejo, če mož ali žena umrje, prevzame sin ali hčer posestvo, ali nastana kakoli premembra v posesti.

Znano je, da so deželne blagajne prazne in se namerava deželne doklade povišati. Strogo bodo zasledovali deželne poslance in kateri bi dovolil da se na rovaš kmeta doklade povišajo dobi — nezauhupnico.

bezni in gorkega sočutja, se je udeležil splošnega veselja, tako da so si častniki zadovoljno šepetal, da je redko katerikrat tako dobre volje.

Ali neprimerna napitnica je privabila v kratkem na celo junakovo razne gube, znamenje nezadovoljnosti.

„Polkovnik“, dejal je poveljnik F . . . , „predlagam tovarišem, da pijemo ne le na tvoje imenovanje, ampak tudi na tvojo poroko. Mi vsi imamo žene in veselo mlaudež, ki nas vleče za brk in ti . . .“

„Nikdar“, odgovori mirno polkovnik, toda v glasu se je glasilo nekaj toli žalostnega, da so drugi obmolkni.

Ali je imel morda polkovnik kako skrivnost? Morda . . .

Vsek se je spomnil, da je živel mož v polnem zatišju, da je živel v skromnem stanovanju in da prebije vsako leto jeden mesec v neki samotni vasi v okrožju Merthe-et-Moselle.

Kaj neki dela tam?

Te in enake misli so spreletavale srca pričujočih ob pogledu na zamišljenega polkovnika, in ako bi ne bil tu navzoč hladnokrvni burkež Van Blutten, bi bili zastonji iskali pot do veselja.

Zunaj je bučala ledena nevihta, razmetavajoč sneg po ulicah in hoteč ugasniti plinove luči na hišah; veternice po strehah so škripale grozno in včasih se je čulo otožno tuljenje psa. Vse oknice so bile zaprte, vse prodajalnice zaklenjene. Mesto je spalo, ali vsaj zdelo se je, da spi.

Naglo se je prikazala po trgu senca in škriptoči led in sneg je naznanjal poznega potnika.

Bil je star duhovnik, suh in bled . . . Raskav suknjen plašč mu je visel črez ramo po oguljenem in za zimo pretankem talarju; na nogah je imel

Upamo, da bodo prihodnje volitve pokazale, da je naše ljudstvo verno, razsodno in si bo samo pomagalo. V to pomagaj Bog!

Oglejmo si še, koliko stane dandanes vinarstvo, od katerega pridelka tudi nekateri žive. Žalibog, da je od zadnjih 30 let bilo komaj 10 srednjih dobrih vinskih let. Stari trs v obče izumira in edina rešitev je nov amerikanski nasad. Po Štajerskem so res krasne lege za vinograde in Stanko Vraz je pel:

Nikjer na svetu lepšega ni,
Kakor gorica, ki vince rodi.

Vinograde v druge kulturne vrste preminjati povsod ne kaže in zadnja leta vidimo, da se pridno rigola in novo zasaja. Ker se dandanes gospodarske razmere celo drugače kakor pred 30 leti: delavci so polovic dražji in jih celo dobiti ni, vino (moš) pa se prodaja v času trgatve po sramotno nizki ceni 1% sladkorja po 2 vinjarja vinskih barantačem, se delo v srednji letini niti ne izplača, vklub temu, da država olajšuje davke in podpira vinarstvo. Zato je za to stroko kmetijstva potreba temeljite preuredbe.

1. Treba je pomisliti, da lepa lega vinograda ni za nobeno drugo kulturno vrsto n. pr. njivo, pašnik ali sadovoušnik sposobna in bi druga vrsta tudi dohodkov ne donašala.

2. Lahko se mnogo družin kot viničarji pošteno preživi in

3. vinarstvu posestniku naj v rodnih letih delo poplača in državi mnogo koristi, ker za davek, dac in carino znatne dohodke prejema.

Hektar (1% orala) novo prerigolana in nasadjenega vinograda stane približno:

Rigoljanje kvadr. meter po 12 v.	600.000 K
Cepljene trte 1—1.20 meter narazen, se jih potrebuje 8350 a 16 v.	1336.00 „
Sajenje in priprave	100. „
Kolje	178.75 „
Drugi stroški in delo okoli	50. „
	2264.75 K

Gnoj, vožnja, planiranje in zguba, ker se 0.7 trt posuši še takoj ni vračljeno. Davčne oblasti morale bi vsako škodo po uimi kakor tudi vulturene premembe hitro rešiti, nkar pa cele mesece — in leta — zavlačevati.

Dežela ima dandanes dobro urejene trsnice in koristilo bi se mnogo, če bi celo ubogi dobili cepljene trte zastonj, drugi pa po 10 vin. komad. Sedaj prodaja dežela cepljene trte po 14 v, kar je predrago. Pomisliti moramo, da za to ceno oddajajo tudi zadruge in posamezniki. In ker deželo trsnice mnogo stanejo, nimajo vinoreci nobene znatne koristi. Galica se je letos podražila in cene bodo še

težke škornje, s trudem jih je vzdigaval. Izpod klobuka so padali na ramena beli lasje.

SEL je počasi, zelo počasi, naslanjač se na goračo. Najbrže mu ni bila pot znana, in oviralata sta ga starost in mraz.

Konečno je zagledal hotel, sence cvetlic, svecana razsvetljava in veselo vpitje mu je privabilo na lice nasmeh in v očeh je žaril žarek.

„Tukaj sem“, reče sam zase in zadrži natakarja, ki je stopal skozi vežo ter nesel dišečo pečenko.

„Prijatelj, ali je polkovnik B . . . v hotelu? Ako je, prosim, recite mu, da ga nekdo čaka.“

Sluga pogleda duhovnika, neznačnega, starega, v oguljeni, posneženi obleki, in premerivši ga reče visoko: „Ljubi prijatelj, tam gori slavijo polkovnikovo povišanje, ni mogoče ga torej motiti, pridite k njemu jutri.“

„Tako“, odvrne duhoven, „no, bodemo videli“. In z neverjetno urnostjo zavil jo je po stopnjicah za slugo.

V prvem nadstropju je bilo že jako šumno in veselo; glave so se razgrevale, čim več vina je bilo, tem bolj voden so bili govori in kapitan V . . . je ravno naznanjal z ne prav gibčnim jezikom, da hoče pripovedovati neko dogodbo, ko so se odprla na lahno vrata v obednico in sta vstopila natakar in duhoven.

Družba se je glasno zasmajala.

„Zmota!“ kliče jeden častnikov.

„Velečastni, semenisce je še naprej,“ smeje se drug.

„Dajmo mu čašo konjaka!“ ponuja tretji.

Polkovnik se je obrnil, hoteč pogledati predmet njih veselja, a v tem trenotku vzklikne:

Duhoven in vojak.

Francoski spisal M. Aigueperse.

Hederjev hotel je bil oni večer bajno krasno razsvetljen. V veži so bile razprostre preproge in razpostavljeni bujni cvetni grmiči, na njihovih vijacih so se zibale beneške svetilnice. Na stenah so se svetili vojskini znaki in znamenja zmage. V prvem nastopaju so se glasili veselo zvoneči glasovi v prijaznem soglasju z žvenketom kozarcev, in srebrnih nožev in vilic. Velika dvorana je bila spremenjena s svežim zelenjem v vrt, in kakih petdeset častnikov različne starosti in dostojanstva je sedelo za bogato obloženo mizo. Dobro so jedli in izborno pili . . . Vsaj so hoteli počastiti kuhinjo mojstra Vallarda, gostilničarja, umetnika v njegovih strokih ter preslaviti kar se da najbolje imenovanje novega poveljnika, kojemu na čast je napravljena današnja svečanost.

Svojega novega poveljnika so obožavali. Za njega so bila vsa srca od priprostega vojaka do najvišjega častnika.

Rekli so: „Ta je najboljši med najboljšimi, odkrit kot zlato, bister kot živo srebro, ali pravičen in dober proti vsakemu. On ni prišel iz šole, kakor drugi častniki, ampak potrijen 19 let star, si je zasluzil svoje dostojanstvo s hrabrostjo. Zvečer vam bomo pripovedali o njegovih vojskinih zaslugah, njegovih ranah, in boste videli, ali morete toliko storiti, toliko pretrpeti.“

Zadnje njegovo imenovanje je spoznala v celu armada. Soglasno je povsod donelo: „To pot ni obveljala naklonjenost, ampak zasluga, pravica!“

In zato so danes klicali junaku slavo z navdušenjem. Preslavljancem sam, ginjen radi pojavorov lju-

včedno višje. Tukaj mora država poseči vmes ter ustanoviti lastno tovarno za galico. Eno tovarno za galico vlada že ima, pa ker se je premalo proizvaja komaj za Tirolsko zadostuje; kajti tam tudi sadno drevje temeljito škropijo.

V obrambo naših vin se je letos sklenila nova postava in predlansko leto na laško vino večja colnina. Vlada si prizadeva domačemu vinorejcu pomagati.

Zadnja leta se je več nas kmety zadavajočih postav prenaredilo, pa žalibog naši poslanci so skrbeli premalo za kmečke koristi. Leta 1901 se je spremnila postava v prenosu premičnih in malih posestev. Pa le tisti do 5000 K cenilne vrednosti imajo olajšave. Ko bi se venkar moral ozirati na srednja posestva do 10.000 K vrednosti ali na celi stan sploh, kajti grozno težko breme je davek desetek. O tem bi se dalo pisati veliko, pa tukaj ni umestno in potrebna navodila naj oskrbi svoj čas slov. kmečka zveza svojim poslancem. Poslanci bodo morali skupno in enotno postopati ter v državnem in deželnem zboru, odločeno zahtevati naše pravice. V zadnjih 10. letih se je vsem stanovom od države zdatno pomagalo, kmet je pa osodi prepričen, in ni ēuda, da se kmečko prebivalstvo izseljuje in kmečki stan vedno bolj hira.

Mnogo prememb bo treba glede šolstva, kmečkih in strokovnih šol, obrti in za novo uraynavo davkov se bodo morale takoj začeti delati priprave. Vsak, kdor hoče biti dober državljan, mora delati za obrambo in blagor kmečkega stanu; kajti če bo kmet izobražen in gmotno dobro stal, bodo srečne družine, občine, okraji, dežela in država. Res toliko rodujubov dela in dela, žrtvuje vse kar premore, pa kmečkemu stanu nič ne pomaga, ker nã združen, ker se pusti begati in ščuvati od ljudi, ki imajo vedno na jeziku, da so njegovi prijatelji, v resnici so pa njegovi stanovski in verski sovražniki.

Politični ogled.

Deželni zbor štajerski je začel svoje zasedanje dne 25. t. m. Trajalo bo baje do Velike noči. V prvi seji je odgovoril deželni odbornik dr. Link na interpelacijo slovenskega poslancega dr. Jankoviča zaradi gradbe železniče Rogatec-Brežice. Rekel je, da se bodo tehnične priprave izvršile le na stroške kake družbe in da bo isto deželna vlada že podpirala. Tudi ni misliti na zgradbo železnic, če ne bo država precejšno svoto prispevala. — Poslanec Robič je predlagal zvišanje učiteljskih plač s tem, da se vsa učiteljska mesta postavijo v II. plačilni razred.

Slovenska ljudska stranka na Kranjskem prireja po celi deželi shode zaradi prihodnjih državnozborskih volitev.

Tržaški Slovenci so priredili minolo nedeljo v okolici Trsta dva velika shoda, na katerih so ugovarjali proti krivičnemu volilnemu načertu za mestni svet in tržaški deželni zbor.

Novi državni zbor bo baje sklican dne 18. junija t. l.

Spremembe v avstrijskem ministrstvu? Dunajski listi pišejo, da krožijo že nekoliko dni sem nove govorce o bližnji spremembi v ministrstvu. Odstopajo baje minister za notranje stvari Bienerth, minister za poljedelstvo grof Auersperg in minister za pravosodje dr. Klein. Bienerth je baje namenjen za namestnika v Nizji Avstriji, Auersperg da postane nûmestnik na Tirolskem, dr. Klein predsednik najvišjega sodišča. Ministra za notranje stvari in poljedelstvo postaneta dva poslanca, en član gospodsko zidarstva postane pa minister za pravosodje.

„Oče, moj oče, vi tukaj!“ skoči po koncu in objema prišleca, kojega velo lice goreče poljubuje.

Častniki so postali hitro trezni in obmolknivši so vstali ter gledali nenanaden prizor; nekateri so se smeiali, drugi pa so bili ginjeni. Polkovnik orjak, ki je tu plakal liki otrok in objemal starega, revnega duhovnika, ni bil navaden človek, pri njem je bilo vse zanimivo in značilno.

„Gospodje“, spregovori napisled polkovnik, „predstavljam vam svojega rednika, ali mu daste prostor v svoji sredi?“ in prime ga za roko ter ga pelje ustavljalcega se k mizi.

„Eh, molči, dečko“, šepeta, „vsaj moram z južnim vlagom ob tretji uri se odpeljati.“

„Naš vjetnik ste, gospod župnik“, kličejo častniki skupno, „nam se gre tudi za to, da pozabite nespodobne besede, koje ste slišali, ko ste k nam vstopili, ali nam boste odpustili?“

Duhoven se nasmeje. „Z veseljem, ljuba deca, vsaj ste še večinoma mladi, in vino je dobro; še poprej vas moram prositi jaz, da oprostite tujeu, ker vas je motil. Ali glejte, grem v Pariz in vaše mesto je ob tem potu. Kako naj bi tedaj šel naprej, ne da bi se ustavil in pogledal nekdanjega gojenca?“

Družba se je zopet usedla, in hočeš nočeš, usedel se je tudi novi gost. Polkovnik mu je stregel pri mizi kakor najskrbnejša mati, i glas je donel prav mehko kot bi bil materin, kadar mu je kaj goril.

„V Pariz se peljete, oče, tako star in v takem hudourji?“ vpraša nemiren.

„I vsaj veš, naša stara cerkev! Cerkvica se sicer še drži, a znotraj je, Bog pomagaj! Ni ga dneva, da ne bi padal omet na glave mojih fara-

Osredotočenje naših vojaških sil ob italijanski meji. V Gorico pride poveljstvo 56. infanterijske brigade in brambovski pehotni polk št. 27 iz Ljubljane. Posadki dobita v kratkem tudi Kobarid in Breginj. Če vzamemo v poštev, da je vojaštvo nastanljeno že v Tolminu, Kanalu, Tržiču in Červinjanu, je zavarovana že cela soška dolina. Baje se zgradi v Brdih na sv. Genderci trdnjava. To osredotočenje je potreben zaradi tega, ker Italija vedno bolj pomnožuje svoje obmejne alpinske čete. Še sedaj ni doseženo ravnotežje med našo in italijansko močjo na meji. Izvršilo se je pa to sledeče: VI. armadni zbor v Bologni je izpremenjen v obmejni zbor, alpinske bataljone v Borgo san Dalmazzo, Pinerolo in Aosta ob francoski meji so premestili na avstrijsko, lansko leto so pa premestili na našo mejo celi I. alpinski polk, ki je preje bil v garniziji v Mondoviju nasproti Francoski. Sedaj stoji 36 avstrijskim obmejnem stotnjam nasproti 54 italijanskih alpinskih stotnij. Vrheta pa je vsaka italijanska stotnja za 35 mož in 5 mul močnejša kot naša.

Zborovanje ogrskih katolikov bo letos v Libinju, kjer bo istočasno tudi deželna razstava.

Na Ogrskem so razkrili nove lumperije. Dokazalo se je namreč, da je vlada z visokimi dežarnimi zneski (celo po 100.000 K) podkupovala časnike, da so delali za njih reklamo. Tudi drugim osebam, ki so „delale“ za njih, je izplačala večje svote. Take reči se dogajajo v deželi, kjer vlada židovstvo in cvete prostozidarstvo.

Iz Makedonije. Med voditelji makedonske ustaje je postal v poslednjem času razpor; a ne morda iz načelnih nasprotstev, ampak zgolj zaradi osebnosti. Ta nesloga onemogočuje začetek skupne in splošne ustaje in tako bo nemara tudi letošnja spomlad, ko ima izbruhnuti v Makedoniji prorokovani ogenj, mirna kakor lanska.

Poljaki na Nemškem. V pruskom deželnem zboru je govoril Poljak dr. Migerski proti krivičnemu postopanju nemških sodnikov, ki obsojajo Poljake, ki ne znajo pred sodnijo nemški govoriti. — Pri volitvih v državni zbor nemški v vrešenskem okraju je izvoljen poljski poslanec, tako da jih sedaj imajo Poljaki 21.

V Maroku v Afriki še vedno ni miru, ker še niso mogli ujeti glasovitega roparia Rais-Uli. K njemu so sedaj prestopila najbojevitnejša pleme v državi Beni-Ari, Beni-Dri in Beni-Gorfeti. Bržkone ne bo prej miru, da ne bodo posegle vmes evropske velevlasti.

Razne novice.

Narodni svet za Stajersko. Na zaupnem shodu dne 7. februarja v Mariboru izvoljeni gg. dr. Hrašovec, dr. Korošec in dr. Kukovec so se dne 21. februarja zedinili na pravila ter določili po naročilu istega shoda sedmerico članov za spodnještajerski „Narodni svet“.

Sejmi v mareu: 1. na Planini in v Cirkovcah; sredpostno sredo v Vitanju; vs oboto po sredpostu v Celju; 3. na Vranskem in v Gornji Ponkvi; ponedeljek po sredpostni nedelji v Lembergu; 8. na Pilštanju; 10. v Št. Jurju ob Taboru za živino, v Kapeli pri Brežicah, v Spod. Poljskavi, v Dobu pri Hrastniku in v Kostrivnici; sv. Gregorja dan v Št. Jurju ob južni železi.; 15. v Zadolj, v Soseski, Pleterje; sv. Jederti dan v Cmureku, Podčetrtek, na Rečici, v Frankolovem za živino, v Trbovljah in v Svičini; pond. ps kvat. nedelji v postu v Poljčanah; 18. na Ptujski gori, in v Vidmu; dan po sv. Jožefu pri Sv. Barbari, v Št. Jerneju na Tinskem, pri sv. Barbari v Halozah; sv. Benedikta dan v Rogatcu,

nov, lesene nakite so razjedli črvi, zato se rušijo; zvoniti k maši ne smemo več, ker se zvonik podira. Sramujem se, da ima Bog tako prebivališče. Od svojih faranov ne smem zahtevati ničesar, po vojski imajo komaj najpotrebnejše, da se preživljajo. Računal sem, koliko bi bilo potreba, in spoznal sem, da je ogromna svota. Štiri tisoč frankov! Toliko denarja! Celi mesec več ne spim. Že nekolikokrat sem pisal v Pariz, a nisem dobil odgovora, in vendar bi imel rad za velikonočne praznike vsaj najnajnejše . . . Dejal sem torej sam pri sebi: Glej, gospoda v Parizu je gluga, torej, stopim k njej in govoril bodem od blizu, prav glasno, dokler me ne usluši. Škof mi je dovolil. Grem včasih peš, včasih jaham in nekoliko po železnic; po železnic seveda najmanj, kajti škoda se mi zdi vsakega beliča, kojega izdam. Vidite tedaj, ljubi moji, da se mi mudi in da me ne smete zadrževati.“

Častniki se niso več smeiali in marsikatero oko se je globoko ginjeno vprlo z začudenjem v duhovna, skritega junaka.

Zamišljen in bled je poslušal njegove besede polkovnik.

„Oče“, odgovori, „jutri morate ostati pri meni. „Vi ste trudni, na pol mrtvi od lakote in mraza; ne bilo bi pametno, podati se na daljno pot. Kakor so vam rekli tovariši, ste naš vjetnik; pa ne bojte se“. dostavi z prijaznim glasom, „potrudimo se, da vam bode vjetništvo prijetno.“

Te polkovnikove besede so sprejeli vsi z rastrosnimi klaci, kozarci so veselo zapeli in kosilo se je zaključilo z napitnicami na domovino, armado, polkovnika in župnika, kojega je vse tako zmedlo in

Sv. Jederti; 20. v Šmarijah pri Jelšah; 21. v Pernovu blizu Žalea in na Žigarskem vrhu pri Sevnici; sv. Ruperta dan v Spodnji Kostrivnici; 4. in 6. soboto v Podsredi; Mar. Dev. 7 žalosti dan v Bistrici, v Arnužu in Ormožu; dan po Mar. oznanjenju na Teharjih in v Dobovi; pond. pred cvetno nedeljo v Sevnici ob Sav.; četrtek pred cvetno nedeljo v Artičah; cvetni pond. v Marnbergu; cvetni petek v Braslovčah in v Lembergu; vel. četrtek v Jarenini, v Konjicah, na Laškinem v Rajhenburgu.

* **Tržne vesti.** Kake spremembe v cenah ni opaziti. Tudi svetovna tržišča so kazala mirno lice. Špekulantji smatrajo dolgo zimo kot neugodno za setve. Splošno pa se dosedaj ni bilo za setve toliko nevarnosti, ker je bila rastlina v jeseni krepka. Pšenica se ni spremenila. Pri rži so cene postale malo bolj krepke. Oves (e) je stalen. Istotno vztraja turšica pri ceni. Moki so cene nizke. Nasprotno so se zvišale pri otrobih. Cene za semena so visoke. Rudeča deteljica dosega dobre cene, lúčna pa se je prodajala po nizki ceni, ker je slabo semeno in je prišlo v zadostni množini na trg. Travna semena so se dosedaj brez zanimanja.

* **Zlata vredna izjava.** „Narodni list“ primaže vest, da „v vseh akademičnih krogih vzbuja veliko razočaranje“, da je na šodou Slov. Kmečke zveze v Slov. Bistrici nastopil kot govornik tudi profesor dr. Vrstovsek. Oho, ali „akademični krogi“ torek obžalujejo, ako gredo njihovi sovraštniki s kmečko stranko? Ali se kmetom ne sme nihče približati, morda da bi ga tem lažje vodili samo odvetniški koncipienti in liberalni učitelji? Ali se naj „akademiki“ morda celo sramujejo kmeta? Že prav, to si hočemo zapomniti, posebno ker so v Brežicah od liberalne strani padale enake opažke o dr. Benkoviču.

* **Dr. Benkovič – tarča liberalnih napadov.** Skoro „Narodni list“ v zadnji številki na vse druge svoje „prijatelje“ pozabi in v potu svojega obraza se trudi, „razkrinkati“ le — dr. Benkoviča. Dr. Benkovič ima straten greh na svoji vesti, od prvega početka je navdušen pristaš Kmečke zveze in vsled tega ga liberalci sedaj „razkrinkajo“ ter lažejo o njem in zavijajo, kar se da. In ko so ga opovali in olagali, vsklikajo ti „poštenjakoviči po ovinkih“ žalostno in otožno: „Mi g. dr. Benkoviču nismo bili nikdar nasprotni . . . kako more biti tako zaslepjen, da nã enkrat tako nastopa? To ni lepo.“ — Res, g. dr. Benkovič, to ni lepo, da delate Narodni stranki toliko sitnosti in sicer kar nãenkrat. Da bi ji vsaj prej naznali, kaj nameravate! Ne zamerite tem žalostnim možem, vsaj sedaj ne, ko vas v svojem obupu „razkrinkajo.“

* **Odkritost „Narodne stranke.“** Kako odkrito je „Narodna stranka“, za to dobimo vsak dan nove dokaze. Dr. Kukovec je govoril v Skalnati kleti n i ž e g i m n a z i j e c m (!), naj zunanje katoliško mišljenje kažejo, na tihem pa se naj pravljajo na svoj bodoči liberalni poklic, da bodo delovali na vso moč, da se duhovniki izbocenejo iz vseh društev! To se pač pravi, zunanje naj se duhovnikom dobrkajo, ali drugače naj bodo njih največji sovražniki. Take in enake besede govoriti doktor (!) neizkušeni mladini? Dr. Kukovec damo dober svet, naj s svojimi „po ovinkih“-nauki mladino, posebno dijaštvu na miru pusti! Nasprotno, dijaštvu bo skrbelo, kolikor mogoče za ugled naše vere. In mnogo dijaštvja je še boljšega, kakor Kukovec misli. Živelno narodno mišljenje katoliškega dijaštvja. Ljubitelj katoliško mislečega dijaštvja.

* **Ljudska knjižnica in dr. Korošec.** V „Domovini“ napadajo dr. Korošca, da ni hotel darovati za „Ljudska knjižnico“ ter ga hočejo s tem označiti kot nasprotnika narodnih podjetij. Vemo, da je ustanovitelj imel blag namen, in do istega časa je dr.

ganilo, da se ni vedel zahvaliti bodrim vojakom, ki so ga toliko častili.

Bil je zares utrujen ubogi starček. Polkovnik se pa nã mogel še ločiti od svojih prijateljev. Stopili so v razsvetljeno dvorano. Tu je bilo toplo. Stale so tukaj igralne mize. Koliko zapravi na njih mnogo igralcev po nepotrebni!

V trenutku je pregledal polkovnik te zelene mize, karte in kocke, in nova misel mu je šinila v glavo.

„Moj oče“, pravi podpiraje z ramo starega duhovnika, kateremu je drsalo po gladkih tleh, „uselite se v ta-le naslanjač in spite, kakor vam je drago. Jaz pa med tem predlagam gospodom, da se odmikajo noči od igralnih miz in poslušajo dogodbo, s katero hočem nadomestiti zgodbo, ki jo je obljudil priovedovati kapitan V . . . pri kosi.“

Burno odobravanje se je oglasilo iz ust vseh. „Proč z igro! že poslušamo, polkovnik.“

Polkovnik je posadil župnika v naslonjač in se potem vrnil med častnike. Vsi so ga tesno obkolili ter pazljivo poslušali, ko je začel priovedovati:

„Je že štiriinpetdeset let od tega. Protiv majnemu selu v lorrainskem kraju se je bližala počasi mlađa žena, nesoča na rokah komaj dveletnega otroka . . .“

„Nikar ne prioveduj tega, molč!“ zakliče starček v naslonjaču, prizadevajoč si vstati.

„Oče, vi morate spati, tako se glasi za vas ukaz“, odgovori polkovnik in skuša starčka potolati.

„Spite, danes sem jaz gospod.“

„Ne prioveduj jim tega, ne“, šepeta še starček, ali polkovnik nadaljuje:

Korošec tudi večkrat daroval za knjižnico, a odkar drugi ljudje izposojajo v s a k o knjigo brez ozira na vsebino, v s a k e m u prošnjiku, brez ozira na nežno mladost ali priletnost, je stvar postala drugačna. Sicer pa je S. k. s. z., pri kateri sodeluje dr. Korošec, v mariborski okolici zadnji čas ustanovila tri knjižnice, in nihče nima torej pravice trditi, da bi dr. Korošec bil nasprotnik v resnici koristnih narodnih podjetij.

* **Celjska „Domovina“** noče veljati za pristransko, ampak ona pravi, da je le konstatirala, kar je poročevalec videl v slišal. Že prav, toda čudno je, da poročevalci „Domovine“ v zadnjem času videjo le liberalno stranko, slišijo pa le to, kar bi naj hujskajoče uplivalo proti pristašem Kmečke zveze. „Domovina“ je popolnoma zavozila v liberalno Narodno stranko in s tem dejstvom bomo odslej tudi računali.

* **Cirilova tiskarna v Mariboru** je „Domovini“ posebno prirastila na srce, odkar ima v svoji bližini človeka, katerega smo mi morali spoditi zaradi izdaje obrtne tajnosti. Na neresnico, da se je kedaj komu prepovedovalo v tiskarni slovenski govoriti, se ne oziramo, ker je ta vendar — predebeba. Vsi delavci brez ozira na mišljenje imenujejo nadalje kot laž, da bi kedaj kdo od njih nosil plavice. — Da se nam v urendištvu niti v sanjah ne bo pripisovalo od kake strani tako postopanje, priznala bo menda tudi od strasti zaslepljena „Domovina“. — Kar se delavec — stavcev tiče, vedo pač tudi v Zvezini tiskarni, da se delavcem ne da mišljenje izsiljevati, a delavca, ki bi se prišteval kaki nemško-nacionalni ali nemškatarski stranki, ni pri našem podjetju. Iz „Domovine“ torej ne govorji resnica, ampak konkurenčna strast, ki pobere tudi vsako laž.

* **Kaj to pomeni?** Z ozirom na notico pod tem naslovom nam je predsednik Posojilnice g. dr. Rössner poslal pojasnilo, da je naznanila o razpisu tri letnih podpor za dijake razpošiljala posojilniška pisarna brez podrobnega naročila ravnateljstva in da se je to poročilo poslalo „Slov. Narodu“ in „Domovini“ v mnenju, da se bode uvaževanje kratko dobro razpisa na ta način najpreje raznalo v dijaških krogih. — No, mi smo pa mnenja, da dijak tudi „Slovenca“ in „Slov. Gosp.“ ne čitajo po par tednov pozneje nego omenjene liste. Zapisali smo o Posojilnici torej popolno istino, a kdo v njenem področju nosi krivdo, ni stvar našega preiskovanja.

Mariborski okraj.

m **Katoliško politično društvo za sodnijski okraj Sv. Lenart v Slov. gor.** je v svoji odborovi seji dne 21. svečana t. l. odobrilo program „Slovenske Kmečke zvezze“ ter sklenilo, da bo pri prihodnjih volitvah ž no sodelovalo v popolnem soglasju.

m **Letošnji glavni nabor** se bode vršil v sledečem redu: 1. v Mariboru v Götzovi piovovarni. Dne 22. aprila 1907 za občine: Dobrenja, St. Ilj, Kamnica, Sv. Jurij ob Pesnici, Gradiška, Grušava, Sv. Jakob in Jaremnica. Dne 23. aprila 1907 za občine: Jelovec pri Kamnici, Janžovska gora, Kaniža, Karčovina, Sv. Križ, Gornja Sv. Kungota, Leitersberg, Sv. Marjeta ob Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Peter, Plač, Polička ves in Pössnitzhoven. Dne 24. aprila 1907 za občine: Rancenberg, Rošbah, Slemen, Spičnik, Slatinski dol, Gornji Duplek, Spodnji Duplek, Dragučova, Vesternica, Vosek, Boč, Svičina, Vukovski dol, Vertički vrh, Sevnica ob Dravi, Sevnica ob Muri, Ciglence, Ceršak in Cirknica. Dne 25. aprila 1907 za občine: Verhov dol, Studence, Bistrica pri Limbušu, Bistrica pri Falu, Fram, Gorica, Ješence, Gornje Hoče, Dolnje Hoče, Rače, Kumen, Lehen pri Ribnici, Limbuš in Dogoše. Dne 26. aprila 1907 za občine: Lohnica, Loka, Sv. Lovrenc, Sv. Marjeta na Dr. p., Ruše, Morje, Sv. Miklavž, Orehova ves, Pohorsko, Pekre, Pivola, Pobrežje, Podova in Ranče. Dne 27. aprila 1907 za občine: Ragoza, Razvanje, Rudeči breg, Radvanje, Slivnica, Skoke, Bohava, Činžat, Smolnik in Zrkovce. 2. VSlov. Bistrica v mestni hiši. Dne 15. aprila 1907 za občine: Sv. Ana, Buhberg, Dežno, Zgornja Bistrica, Slov. Bistrica, Freiheim, Gabernik, Hošnica, Pekel, Hrastovci, Jelovec-Makole, Kalše, Črešnjovec, Oglenjak, Žabljek, Laporje in Zgornja Ložnica. Dne 16. aprila 1907 za občine: Spodnja Ložnica, Lusečjava vas, Sv. Martin na Pohorju, Modraže, Dolnja novaves, Vrhloga, Osel, Pečke, Brezje, Pokoše, Pretež, Poljčane, Gornja Polskava, Dolnja Polskava, Ritoznaj, Šentovec, Kovač v breg in Smereče. Dne 17. aprila 1907 za občine: Stanosko, Statenberg, Studnice, Stopno, Tinje, Verhole, Vojtina in Cigonce. 3. Pri Sv. Lenartu v Ambelnovi gostilni. Dne 12. aprila 1907 za občine: Andrence, Sv. Benedikt, Gornji Borčič, Dolnji Borčič, Sv. Trojica, Sv. Tri kralji, Srednji Gasteraj, Doljni Gasteraj, Sv. Jurij v Slov. gor., Gočova, Veranje, Senovo, Jablance, Cerkvenjak, Kremberg, Ledineg, Sv. Lenart, Malna, Ihova, Oseg, Partinje, Ragoznica, Gornja Ročica, Zamarko, Gornji Žerjavci, Spodnji Žerjavci, Žikarci, Šetarova, Žitence, Žitce, Selce, Smolince in Župetince. Dne 13. aprila 1907 za občine: Dervanje, Tronkova, Čaga, Čermensk, Gornja Voličina, Spodnja Voličina, Zimica, Biš, Bregovica, Korena in Cogetince. Nabor se prične vsaki dan ob 8. uri zjutraj; naborni zavezanci pa se

imajo zaradi porazdelitve ob 7. uri zjutraj v naborjem prostoru sniti. K naboru morajo priti naborji zavezanci vseh treh starostnih vrst (letnih razredov), to so isti, ki so rojeni v letih 1884, 1885 in 1886, in občinski predstojniki dotičnih občin, ki imajo svoje naborne zavezance skupno privesti. Proti onim, kateri brez zadostne opravičbe (izgovora) k naboru ne pridejo, se bode po § 44 vojnega zakona kazensko postopalo.

m **Slovenska Bistrica.** Propadli smo pri volitvah v okrajni zastop. Zopet bode tri leta gospodaril Stiger in njegovi prvrženci ter po starini navadi delal nepotrebne dolgove. Da smo podlegli za celih 9 glasov, je mnogo vzrokov. Zgubili smo dva zvesta zaveznika, dr. Glančnika in kneza Windischgraetz; oba sta vedno z nami glasovala. Nadalje je veleposestvo Vrečkovo prišlo v roke drugega veleposestnika, tako da smo zgubili tri glasove. Pa zmaga biše bila vse eno naša, ko bi se nekateri veleposestniki-kmetje ne bili ločili od naš ter se obesili Štigerju na pete. Ti kmečki veleposestniki se nas sramujejo; nočejo biti kmetje ter poželjivo gledajo po gospodski suknji, da bi ložje smuknili v njo, se prav pridom klanjajo Štigerju. A najhujše je, ker so nám obljudili, da volijo z nami, a v zadnjem trenutku so pojedli svojo besedo. Kmetje, povejte kmetu Zafošniku, kaj je tisti, ki svoje tovariste zapusti in dane besede ne drži!! Štiger in meščani terjajo od okoliških občin denar za šolo, ker se hočejo od kmetov ločiti. Zafošnik rohni pri šolskih sejah proti Štigerju in zdaj pa voli z Štigerjem! Zafošnik ve prav dobro, da je Štiger po nepotrebnem napravil dolga 80.000 K, ki jih bodo večinoma moral plačati kmetje, in vendar voli zopet s Štigerjem! Kje je zdravi razum? Ali ni to komedija?! Pa naj bo, vsaj vemo, kaj so Zafošnik, Auer in drugi! Krivi smo poroža tudi sami; ni nobenega moža, ki bi se vnel za to delo, stopil na čelo in branil naše pravice proti Nemcem in nemškutarjem. Isti mož namreč, ki bi bil v prvi vrsti poklican in dolžen kaj storiti, se nas kmetov sramuje in če imamo kako zborovanje, vsakokrat imenitno odkuri! Cela tri leta se ni nič storilo, da se zboljšajo razmere v veleposestvu — nazadnje se šele zdramijo, ko je vse prepozno. Kmetje! Od te strani nam ni pričakovati pomoči. Stopimo sami na svoje noge! Pridružimo se vši kmečki zvezzi; tukaj je naša pomoč in obramba! Sami si izberimo može, ki bodo skrbeli za naš politični blagor!

m **Kamnica pri Mariboru.** Pred kratkim je trohica naših posilinemcev s pomočjo nekaj Mariborjanov ustanovila v Azingerjevi gostilni podružnico nemškega šulferajna. Smešno in naravnost poživelno za ta „nemški“ šulferajn pa je, da so v njegovem odboru sami Slovenci, oziroma posilinemci. Smel bi se torej ta šulferajn imenovati posilinemški, nikakor pa ne „nemški“ šulferajn. Predsednik tega šulferajna je kamški župan, ki je in ostane Slovenc, naj se za ponemčevanje Kamnice še tako zelo poteguje. Še celo en odbornik tega šulferajna se je nad njegovim posilinemškim predsednikom spodbikal, ko je šaljivo pripomnil: „Der deutsche Schulverein in Gams hat an windischen Obmann.“ (Nemški šulferajn v Kamnici ima slovenskega predsednika.) Kamčani, zavedajte se in ne pripustite, da bi se vaši ljubi deci materinski jezik kradel. Šulferajnska šola bi nam bila le v škodo. Otroci se v šoli le tečaj kaj naučijo, ako se poučujejo v materinskem, ne pa v kakem tujem jeziku. V šulferajnski šoli pa se otroci k večem le poneumnijo. Mnogo lažje in prej se bo otrok, ako je res marljiv in mu je kaj na tem, naučil nemščine v slovenskih šolah, ker se v teh šolah poučuje nemščina na podlagi materinega jezika. Slabe nasledke poneumljevanja slovenskih otrok nam kažejo šulferajnske šole povsod. Kdaj se izveri svojemu materinemu jeziku, zabrede navadno še dalje in iz takega ne bo kaj prida; za to imamo žal dovolj vzgledov. Ne dajmo se torej potujevati na svojih rodnih tleh! Kamnica je in najostane slovenska!

m **Sv. Križ pri Mariboru.** V nedeljo dne 17. svečana je tukajšnje bralno društvo priredilo prvi područni shod v tem letu, ki je bil izvanredno mnogoštevilno obiskan. Tudi take, ki so se doslej našega bralnega društva izogibali, smo tokrat videli med poslušalci. Z očividnim zanimanjem so vsi poslušaleci sledili podučnemu predavanju domačega g. župnika o socijalnih organizacijah prvih kristjanov; in vsakdo se je lahko preprical, da je zmisel za gospodarske reči, za telesne potrebe v sv. cerkvi že od njenega početka sem imela vedno najkrepkejšo podporo in zaslombo. — Tako je prav, Križanci! Le radi zahajajte k podučnim shodom svojega bralnega društva, zlasti sedaj, ko se bodo začela predavanja o novi volilni postavi, da se o tem velevarnem predmetu temeljito poučite in dne 14. maja vkljub vsemu hujskanju nekaterih prvržencev protiverske „Narodne stranke“ vsi brez izjeme zapisete v volilno glasovnico ime kandidata, ki vam ga bo priporočila vaša prava prijateljica „Kmečka zveza“ v Mariboru.

m **Slov. Bistrica.** Nečuveno, nesramno in surovo se je na dan volitve v okrajni zastop obnašala bistriška nemška gospoda. Pri Neuholdu so krulili, kakor brezumni. Ko so naši volilci šli mimo, so odprli vrata, nekateri so prišli celo vun in vpili nad njimi svoj: „heul“, „heul“, kar slovenski pomeni: „kruli“, „kruli“. Pri nas doma krulijo neke vrste stvari, ki imajo štiri noge: če pa tudi bistriški Nemci upijejo: „kruli, kruli“, mi nimamo nič zoperato! Posebno so krulili tudi iz Matuš-ove kovačnice:

„Heul und Sieg, den Windischen den Strick! — Ali ni to očitno hujskanje k hudemu ravnjanju? Ali je potem čuda, da so se našli Bistričani, ki so zvezčer metalni debelo kamenje v Narodni dom in pobiali šipe? Gospod Štiger, taki so vaši pristaši! Mi kmetje nosimo meščanom denar, od nas živijo, potem bi še pa ne mogli mirno hoditi po mestu! Zdaj vidimo, da si celo nismo več življenga varni. A sila rodi silo. Kmečka potrežljivost je sicer velika, a ima tudi svoje meje!

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Nedavno je „Slovenske“ samo imenoval brez vsake druge opombe imena naših lokalnih odbornikov „Narodne stranke.“ Kako se vendar radi tega razburjajo naši liberalni gospodje! Nasvetujemo vam tale zdravniški recept: ako se tako bojite že samo tako nedolžnih političnih poročil, potem sploh nimate pravice do javnega političnega nastopa. Kdor nastopa v politični javnosti, mora biti vedno pripravljen tudi na javni odgovor. Če nimate te sposobnosti, fantje, ostanite doma za pečjo. Ali vam naj pokličemo v spomin, kako ju naško (!) ste kovali svoj lokalni odbor nove stranke. Kako ste vabili na svoj zaupni shod in ste komaj dosegli velikansko število „petorice“ izvoljenih jogrov? Ali se še spominjate, da ste sami pripomnali, da ste ustrelili velikega političnega kozla, da ste doživel grozovit „fijasko“? Gospodje, o naših političnih razmerah, kakor so nastale vsled vašega liberalnega nastopa v našem trgu in sploh v našem okraju, se bo govorila še marsikatera beseda, bodoči glede našega političnega življenga, ali glede naših denarnih zavodov itd. S svojim liberalizmom hočete zastupiti naše ljudstvo v zasebnem in javnem življenu. Svarimo vas pred tem vašim dejanjem. Naš politični okraj je v rokah naših vrlih mož, kmetov, vernih, narodnih. Za to je tudi naše geslo: smrt brezverskemu, breznašnemu liberalizmu v našem okraju, kakor ga hočete širiti vi! Prosimo, nikar se ne jezite radi tega članka, kajti jeza, pravijo, škoduje. — Nekdaj je bilo tukaj pri nas Bralno društvo. Zvez z ljudstvom društvo ni imelo nobene. Vrhutega se je na vse zadnje to ime zdelo našim gospodom prekmeko, in so društvo prekrstili v „Čitalnico“. Da bi imela stvar tudi na zunaj lepše lice, so prebrisani gospodje volili za predsednika svoji čitalnici g. dr. Ti pliča, moža vzornega našega mišljenja, in za knjižničarja celo g. kaplana Alta. Pa sreča človeška je opoteča. Ker je dr. Tiplič obsojal delovanje liberalne stranke, ga je zadebla strašna nesreča. Odvzeli so mu v slovesni seji — pri kateri je baje imel glavno besedo gosp. učitelj Urek — čast predsednika ter ga celo, seveda v njegovi odsotnosti „vun, vrgli“ iz čitalnice. Prav tako, gospodje, kaj ne, „čisti“ moramo biti! Kdaj bote pa skazali isto čast še g. Alt-u? Samo to vprašanje vam damo v premislek: ako ne morete vi trpeti v nepolitičnem društvu moža nasprotnega mišljenja, kako sodite potem o človeku, ki hoče biti v dveh političnih strankah, ki ste si po svojem programu nasproti? O tem blagovolite presojati! Vremenu dr. Tipliču pa izraža vse kmečko ljudstvo svoje popolno zaupanje!

m **Okrajni zastop slovenebistriški.** Pri volitvi kmečkih občin v soboto, dne 23. t. m. so zmagali Slovenci. Izvoljeni so slediči: Hojnik Jožef iz Zg. Polskave (56 glasov), Hrastnik Karol iz Spod. Polskave (54), Mlakar Franc v Hošnici (54), Vehovar Franc na Videžu (54), Pernat Blaž v Ritoznoju (54), dr. Urban Lemež v Slov. Bistrici (54), Martin Medved v Laporju (54), Novak Peter v Slov. Bistrici (54). V manjšini so ostali slediči nasprotnej kandidatje: Pliberšek (22), Kresnik (19), Ačko (20), Hrastnik Ant. (3), Mahorič (22), Jernejšek (22), Stepar (22), Sicherl (22), Juhart (22). Od zadnjih so Slovenci napredovali za 4 glase.

m **Sv. Ropert v Slov. gor.** Pretečeni mesec smo že čitali v „Slovenske“, da nam pripravlja naša zavedna mladina neko presenečenje. Radovedni, kaj tiči za kulisami, prihiteli smo 3. februarja od vseh strani. Izkazali so se prav posebno Barbarčani in Boltenčani; zlasti nas je razveselil bolfenski pevski zbor s svojim lepim petjem ter tako pripomogel veselici k popolnemu uspehu. Hvala mu! Vse priznanje pa zaslužijo naše vrle igralke in pa igralci v igrah „Pri gospodi“ in „Črevljari.“ Utis obeh iger je bil za nas ta: Kadar bi Ljubljancanom kak „šauspiller“ zbolel ali dezertiral, naj telegrafiраjo po roperške diletanze.

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Dne 17. t. m. se je vršilo pri nas ogromno obiskano zborovanje radi pridobitve nove železnice Feldbach—Purkla—Št. Lenart—Ptuj in dalje v Brežice, pri katerem je bilo navzočih čez 500 ljudi. Po raznih govorih se je med burnim odobravanjem prebrala resolucija, ki povdara potrebo in primernost proge Feldbach—Purkla—Št. Lenart—Ptuj, njeni velevažnost, ter v Ptui prilikom tamošnjega železniškega zborovanja voljeni železniški odbor pozivlje, da se izreče edino le za to progo in napne vse sile, da se doseže,

m **Slov. Bistrica.** Dne 27. prosinca je bilo zborovanje narodne godbe, katerega so se udeležili podporni in izvršujoči člani; žal, da smo nekatere pogrešali pri tem važnem posvetovanju. Predsednik godbenega odseka je govoril o pomenu narodne godbe za naše okraje in povdarujo, da daleč na okoli ni nobene. Govornik je rekel, da je treba godbi dvojnega okrepljenja, zunanjega in notranjega. Gledati mora na to, da bodo njena izvajanja vedno bolj dovršena, a ob enem se ji je zavedati, da bodri neko organizacijo, narodno društvo. Tajnik poroča o delovanju godbe v svojem prvem letu. Nastopila je

godba častno in sicer v Mariboru, Poljčanah, Frau in osemkrat v Slovenski Bistrici. Godba šteje 20 mož; vodi jo z izredno požrtvovalnostjo kapelnik g. Ignac Kranjc. Tudi blagajnikovo poročilo nas je razveselilo. Dohodkov je bilo 747 K 20 v. stroškov pa 693 K. Da je bilo mogoče osnovati Narodno godbo, je pred vsem zasluga slovenjbistiške posojilnice. Tudi makolska in framska posojilnica ste prispevali vsaka po 20 K. Tudi iz Maribora, Konjic in Ptuja smo dobili darove. Zaljubila vsem! Godbeni odsek se je sestavil tako: dr. Franc Lukman, predsednik; Alojz Pinter, podpredsednik; Ivan Grobelšek, blagajnik; Milan Vršič, tajnik; Jože Cvahtec, Anton Span in Nace Založnik, odborniki; kapelnik Ignac Kranjc.

m „Dom“, registrirana delavska stavbena zadruga z omejenim jamstvom v Mariboru, ima redni občni zbor v nedeljo, dne 10. marca 1907 ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu s sledenjem sporedom: 1. Poročilo o delovanju. 2. Odobrenje letnega računa. 3. Razdelitev čistega dobička. 4. Razni predlogi. — Ako bi na določeno uro sklicani občni zbor ne bil sklepčep, sklice se na 11. uro drugi občni zbor s prvočnim dnevnim redom, ki sme sklepati brezpogojno.

m „Slovenska čitalnica“ v Mariboru priedi s sodelovanjem bralnega in pevskega društva „Maribor“ in drugih narodnih društv dne 7. aprila slavnost na čast pesniku Simona Gregorčiča. Slov. pevke in pevci se prisijo, da zahajajo v sobotah ob 8. uri zvečer v „Čitalnico“. m Kmečko bralno društvo na Planici imelo bode v nedeljo, dne 3. sušca t. l. ob treh popoldne v šoli na Planici svoj občni zbor z obitajnim dnevnim redom. Vse p. n. ude in prijatelje društva vabi k temu zboru najljudnejše odbor.

Ptujski okraj.

p Pol. narod. gospod. društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. ima v nedeljo 10. marca po večnicah občni javni shod v stari šoli. K obilni udeležbi vabi odbor. — Odbor naznana, da se „Pol. narod. gosp. društvo“ strinja s programom „Kmečke zvezze“ ter bode v soglasju ž njo delalo pri vseh volitvah.

p Zaupni shod Narodne stranke v Ptaju se je vršil dne 24. t. m. v Narodnem domu. Udeležilo se je shoda vkljub temu, da se je razposalo na stotine vabil, le okoli 130 oseb iz ptujskega, ormožkega, Ljutomerskega in lenarškega okraja in od teh še so bili mnogi pristaši Kmečke zvezze, ki so prišli, da po potrebi brzdajo liberalno strast. Predsednikom je bil izvoljen bivši učitelj g. Šinko iz Središča, ki pozdravi navzoče in pove med drugim, da so dosedanjii voditelji štajerskih Slovencev (med katerimi pa je bil tudi g. Šinko), dosegeli svoj način in ljudstvo pustili na cedilu, za to se je morala osnovati „Narodna stranka“, ki hoče ljudstvo voditi v smislu napredka. Na to podeli besedo g. dr. Kukovcu, ki se vsede med govorom tudi v vsej domisljavitosti na sodni stol ter presodi sedanje poslance. Spominjal se je g. dr. Jurtela, kateremu je izrazil zaslužno zahvalo za nj govo požrtvovalno delovanje. O g. dr. Ploju pravi, da je sicer bil dober poslanec, pa je imel premalo stika s svojimi volilci. V obče pa je ponavljal svoj star govor, istotako tudi dr. Božič o kmečkem vprašanju. Izrazil se je za delitev velikih posestev otočja Šmarja in prav posebno za delitev posestva ljubljanskega škofa. Po teh dveh govorih se začnejo razgovori. K besedi se oglaši g. nadučitelj Pesek ter dokazuje kmetom, da šolski otroci niso v nikako korist za domače delo med šolskim letom, pozabil pa je na to, da se nahajajo še mnogokatera lahka dela, za katere so otroci ob času nujnega dela zelo potrebeni, n. pr. pasti, varovati majhne otroke itd. G. Miha Brencič povdaja potrebo složnega postopanja nasproti narodnim sovražnikom. Ker je dr. Kukovec v svojem govoru tudi omenjal, da Narodna stranka ne bo delala sebično in samo z besedami, ampak z dejaniem, mu gosp. Franc Brencič odgovarja, da tega dosedaj še niso pokazali, da je bilo dosedanje delovanje Nar. stranke le še v samih besedah, naj torej sami gredo med kmety in jim pokažejo, kako treba umno kmetovati. G. dr. Kukovec mu tega ne more obljudbiti. Med razgovorom je g. dr. Kukovec se spominjal propadljiv konsumov in g. Goriška iz Celja, ki je baje zakril (da to ni res, bi mu lahko dr. Božič razložil!) propad konsuma v Laškem trgu. Ta osebni napad odvrača g. Žirovnik s tem, da se to lahko zgodi posod, kakor se je to tudi zgodilo pri mnogih posojilnicah, ki so bile v rokah strokovnjakov in pod nadzorstvom. G. Koprivšek v koncu opozarja, da so na dnevnem redu razven agrarnih vprašanj še mnogotera druga vprašanja, ki ne zadevajo samo kmeta, temveč so neprecenljivega pomena za občni človeški blagor. Takšni vprašanji sta: svobodna šola in razporoka, in kakšno stališče zavzema Narodna stranka nasproti tema vprašanja? G. dr. Kukovec odgovarja: kar se tiče teh vprašanj, pusti vsakemu prostovoljno. Na to se vrši volitev odbora. Na napade g. dr. Kukovca in dr. Božiča nasproti Kmečki zvezzi in „Slov. Gospodarju“ se bode krepko odgovorilo na shodu, katerega bode Kmečka zveza sklicalna v Ptaju.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Nad vse krasno je bilo zadnjo nedeljo tukajšnje zborovanje Slovenske kmečke zvezze. Ne samo domači kmetje, ampak tudi bratje iz vseh sosednih far so prihiteli semkaj, da so poslušali govornike. Govorili so deželni posланec Roškar, kmet Pišek, kmet Mlakar in dr. Korošec. Njihovi govorji so vzbudili splošno navdušenje in šel je glas: Mi se držimo krepko Slovenske kmečke zvezze in njenih voditeljev. In kar ti kremeniti možje rečejo, to vedo

tudi pod vsemi pogoji držati. Osnoval se je potem okrajni odbor za fare Sv. Lovrenc, Hajdin, Cirkovce, Ptujška gora in Majšperg. Zborovalcev je bilo okoli 300 in mnogo jih je moralno oditi, ker so bili prostori natlačeno polni. V Ptiju so zborovali liberalci iz štirih sodnjiških okrajev, in komaj so spravili 130 ljudi skupaj in od teh še je bilo mnogo zavednih naših pristašev, pri nas pa kar tako ogromno število. Jasen dokaz, za katero zastavo gre naše ljudstvo!

p Sv. Vid niže Ptuja. Sklep sv. misijona dne 24. t. m. je bil redno sijajen. Vsi stanovi so se ga polnoštevilno udeležili. Sklepno procesijo je vodil g. dekan Kralj ob asistenci sosednih duhovnikov in ptujskih menihov. Obhanjancev med sv. misijonom je bilo okoli 3000. Posebno možki so se pobožnosti čudovito pridno udeleževali.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Zima nam je naredila ogromno škodo. Ozimina setva je poškodovana vsled dolgo trpečega snega. Gorice so pozeble in drevje je spokalo od hudega mraza. Kje se bo dobrolo in kje se bo pridelalo za nujne potrebe? V ptujskem „Štajercu“ v štev. 7 piše neki napredni kmet od nas z lažjo okinčane besede. On piše: „Naša prvaška gospoda je postala prevzetna, vse neumnosti jim pridejo na um. To smo si zapomnili, tebe dopisun pa poznamo, od tedaj, ko si k nam prišel tako učen. Povemo ti, da nam Lovrenčanom niso prišle nobene neumnosti na um. Zdramili smo se, zavedamo se na naši slovenski zemlji. O naši posojilnici piše, da jo hočemo vsled hujskanja proti Nemcu. Nikogar se ne bojijo, oni delujejo za red in mir po celi župniji. Ti pa pišeš v „Štajercu“: boj se naj prične, ne pa mir. Mi zavedni Lovrenčani, se lahko ogibljemo „Štajerčevih“ gostiln in trgovin. Za takrat dovolj, drugokrat pa več. Tih opazovalec.

p Šakošak. Vsled neutrudljivega preiskavanja g. orožniškega stražmojstra Fr. Kus in postajevodja Iv. Božič pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. se je posrečilo dognati, da je začgal gospodarsko poslopje Vinka Plohl njegov svak Fr. Plohl, ki je zaradi umora svoje žene obsojen na 20 let ječe. Za to je dobil pogoreli popolno odškodnino iz premoženja Fr. Plohl.

p Iz ormožke okolice. Ko smo čitali v zadnji štev. (8) „Slov. Gospodarja“ uvodni članek „V pravi luči“, zdelo se nam je, da imamo pred seboj ogledalo vesti za „Narodno stranko“, glede onih gremov, s katerimi se je do sedaj vkljub kratkemu času svojega obstanka pregrešila zoper vero, kot vzdrževalna moč slovenskega naroda, in proti kmetu, vzdrževalno moč slovenskega naroda, in proti kmetu, ki ste se vrgli „Narodni stranki“ v naročje, na to ogledalo vesti, da premisljujete, ali Vam kaže hoditi s to stranko in biti deležnim njenih gremov. Vemo, da liberalnega učiteljstva, ki je po večini v našem okraju vneto za to stranko, ne bomo odvrnili tako hitro od nje, čeravno bi moralno tudi ono, ker živi in deluje med kmečkim ljudstvom, obsojati kriva načela „Narodne stranke.“ Vprašamo tedaj le še vas kmečke zastopnike našega okraja in pristaše „Narodne stranke“, ali morete odobravati njene grehe zoper kmečko ljudstvo? Začnimo tam doli v Središču. Kaj mislite vi, g. Šinko? Kot bivši učitelj bi radi bili kmet, pa se postavite kot prvi pristaš Narodne stranke proti nam: saj ste prvi podpisali program Narodne stranke, da ste celo podpredsednik izvrševalnega odbora in načelnik okrajnega odbora. Kako se to vjema z vašim stališčem? Načelujete kot župan kmečkemu ljudstvu v trgu, ki od nekdaj slovi kot odločno narodno; sami ste pa pristaš stranke, ki je zavzela v šolsko-jezikovnem vprašanju protinarodno stališče, ki hoče prijemati kmeta za ušesa itd., koje zastopniki (dr. Božič) pravijo, da je kmečko gibanje, ki se je takorekoč še-le pričelo na podlagi starega priznano dobrega gesla „Vse za vero, dom, cesarja“, že pretirano. In vi, g. deželni poslanec Kočevar, ki se kaj radi ponašate kot kmečki poslanec, vprašajte se, ali se v resnici vjema vaša vest z „ogledalom vesti“ Narodne stranke. Ne bomo vam nadalje izpravili vesti, storite to rajši sami. Boljše je, če človek, ki je zabredel, sam pride do lastnega spoznanja, kakor če ga mora še-le drugi k spoznanju privesti. Povemo pa vam lahko že sedaj, da se bomo znali odkrižati takega kmečkega poslanca, ki je prvič po milosti liberalnega učiteljstva prišel na poslaniški stolec, in se mu mora sedaj v zahvalo za to klanjati na račun kmeta, ki pa drugič stoji v taboru one stranke, ki je vse druga, le ne kmečka ampak protikmečka. Ob prilikli si vzamemo še druge pristaše Narodne stranke na muho, da njim izpravljemo vest.

p Sv. Marjeta pri Moškanjeh. Na gostiji gosp. Franca Obrana v Curovih zbrani svetje so vsled govora mladeniča Fr. Ranfl zbrali za družbo sv. Cirila in Metoda 6 K.

p Kmetijsko društvo Lešnica in okolica ima prihodnjo nedeljo, dne 3. sušca ob 3. uri popoldne v prostorih načelnika svoj občni zbor z navadnim sporedom.

p Velika nedelja. Na gostiji v vrli krščanski in narodni hiši Meško v Trgovišču se je nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda 7 K 26 v.

Ljutomerski okraj.

1 Okrajni zastop gornjeradgonski je res v dobrih rokah. Kakor sedaj izvemo, so se dne 20. in 21. januarja vozili oče Bračko, vzhorni Paulič, mladi

elefant-birt Kurbos in nemški Zorzini v Fehring ponujat okrajnega denarja za železnico Fehring-Radgona. V Gradcu so se pomudili nekoliko v Kleinoškovi pivnici, in tam se jim je baje zasvetilo, kako smešno je, domač denar ponujat tujim okrajem. Potrto so šli dalje v Fehring in po glavi jim je šumela pesem: Nazaj v gornjeradgonski okraj! Vse ljudstvo po okraju pa odpeva: Vun ž njim iz okrajnega zastopa!

1 Kapela. Dne 20. t. m. divjala je tukaj strašna burja. Vihar je trl okna, razkrival strehe in eno stran strehe na zvonici celo razdrli. Škoda je velika. V noči je začelo znežiti ter je do jutra padlo do 30 cm na debelo snega. Kmetje se boje za zimino, ker ní zemlja zmrznila pod snegom in je v ravnhinah zelo podlita.

1 Sv. Kriz pri Ljutomeru. Cenjene sestrice Marija, Frančiška in Terezija Kralj iz Iljaševca so iz obširne knjižnice svojega pred kratkim umrela dobrega očeta podarile 130 lepih, poučnih knjig za tukajšnjo šolsko bukvarnico, za kar se v imenu šolske mladeži zahvaljuje šolsko vodstvo.

Konjiški okraj.

k Kmečka zveza. Odbor „Katol. polit. društva“ v Konjicah se je v seji dne 24. t. m. soglašno izrekel za novoustanovljeno „Slov. Kmečko zvezo“ ter izjavlja sledče: Odbor z veseljem pozdravlja ustanovitev „Kmečke zvezze“, odobruje povsem njen gospodarsko-politični program in sklene, da hoče za prihodnje državnozborske volitve sprejeti in podpirati le takega kandidata, ki se odločno in odkrito prizna kot njenega pristaša, ter da bo sploh v vsem postopal v soglasju z zvezo. Kandidat na lastno roko ali izven naše stranke se že ynaprej odklanja.

k V Podobu pri Ločah je umrl dne 21. t. m. posestnik Jernej Detiček, 68 let star. Bil je vrl narodnjak. N. v. m. p.!

k Kat. del. društvo pri Sv. Kunigundi n. P. ima redni občni zbor nedeljo, dne 3 marca popoldne ob 3. uri v bralni sobi v posojilnici navadnim sporedom.

Celjski okraj.

c Celjska Narodna stranka je imela dne 17. t. m., kakor smo že poročali, v Šmarju pri Jelšah zaupni shod. Uspeh tega shoda je, da sedaj blatijo liberalci v svojih listih naše kmote, ki so se tudi hoteli udeležiti zborovanja, čeprav pri vabljenu niso bili deležni vabil. Nas g. župan, učitelj Ferlinec, je na tem zborovanju govoril zelo pobožno, da bi se kmetom pripluk. Toda kmetje poznaли liberalnega učitelja Ferlineca, ki se je še pred kratkim strašansko napenjal, da postavi Šmarčanom novo šolsko poslopje v znano Šmarsko lužo, kojo naj bi občina meter po dve kroni odkupila, kar pa mu je spodletelo. Na to in še marsikaj bomo gosp. župana opomnili. Celjski advokat dr. Karlovšek je tudi snubil za Narodno stranko ter bičal našo do sedanjo politiko. Žal, da je pri tem bičanju popolnoma pozabil na zavoženo gospodarsko politiko Zdrženih pivovarn. G. odvetnik, ali veste, kdo jo je zavozil?

c Hrastnik. Dne 15. t. m. je bilo v dolski mrtavinški sodniško raztelesenje dne 10. t. m. v hrastniškem rudokopu ponesrečenega rudarja Jak. Tušek. Pri tej priložnosti se je izrazil g. dr. Keppa, okrajin nadzdravnik v Celju, rekoč: „Knapi imajo pač dobro „košto“, ker ima ta tako debel špeh.“ Ne omenili bi tega, in pri miru bi pustili spomin na ubogega delavca, ki je postal v težkem in nevarnem svojem stanu žrtev poklica, vendar pa moramo z vso odločnostjo obsojati in zavračati take opazke sodniškega uradnika, ki v tako resnem trenutku pač niso bile nikakor umestne. Če je prevzel g. doktor patent na svoj špeh, mu to radi privoščimo, strogo pa si prepovemo, da bi smel med nami Slovenc brez vsakega ugovaranja in ogorenja kazati svoj olikan nemški značaj. Toliko g. doktorju v prevdarek! — Socialdemokrati tukaj hujskajo proti dr. Korošcu, češ, da je delal le za kmete in ne tudi za delavce. Vprašamo, ali se ni ravno dr. Korošec pošteno in odkrito potegoval za splošno in enako volilno pravico, ki je za delavce vendar največjega pomena? Ali ni ravno on nastopil proti pluraliteti, ki je hotela ubiti enakost volilne pravice? Govorite resnico ali pa vsaj molčite in ne hujskajte!

c Polzela. Pretresljivo nas je iznenadil dne 15. t. m. žalosten glas zvona. Preminol je namreč mladenič, še ne 23 let star, po kratki, mučni bolezni, sin obče spoštovane rodbine, Alojz Brinik. Bil je spoštovan ter nadarjen fant in pričakovati je bilo, da bode kedaj dober gospodar in vzgleden občan. Bil je ud, soustanovitelj in tajnik protostoljne požarne brambe na Polzeli. Kako priljubljen je bil, kazal je njegov pogreb. Vdeležilo se ga je 78 mož požarne brambe. Pa tudi ogromno ljudstva se je udeležilo pogreba, tako da je bil sprevod, kakoršnega še Polzela ni videla. Rajnega Alojzija priporočamo vsem v blag spomin!

c Nova hmeljska postava in g. Sirca. Kateri nismo bili na liberalnem shodu, čitali smo sedaj lahko Sirčev govor o hmeljski postavi v „Narodnem listu.“ To vse, toda mnogo jasnejše in točnejše nam je razlagal g. dr. Korošec v Petrovčah in Žalcu.

Le nekaj ne moremo pri g. Širci brez zamolčanja preiti. Rekel je, da bi bila obvezna hmeljska postava boljša nego je neobvezna, toda stopiti bi morala obvezna postava še le čez pet let v veljavo. G. Širca, vaša modrost nam ne imponira. Kakor veste, ima savinjski hmelj skozi pet let še itak vse ugodnosti kakor dosedaj in se neobvezna postava ne ozira nanj. Sedaj imate torej istih pet let časa, da hmeljarsko društvo vendar nekoliko več storí za ime našega hmelja, imate pa tudi čas za agitacijo, da se čez pet let hmeljska postava spremeni v obvezno. Češki hmeljarji bodo kaj radi za spremenitev. Toda, g. Širca, opozoriti Vas moramo, da je že več kot pet let se govorilo o hmeljski postavi, a kaj ste storili, da bi postalime našega hmelja samostalno znano? Presneto malo! Kakor se je dokazalo, niste skrbeli niti za to, da bi dobilo poljedelsko ministrstvo točne podatke o našem hmelju, a ko je prišel dr. Korošec s temi ministrskimi podatki v Žalec, padli ste nanj in se začudili: Odkod ti podatki? Da, tako ste skrbeli za ime našega hmelja, storili niste skoro nič in če ne bi prišla ta postava sedaj, lenarili bi naprej v našo škodo. Res prava sreča je in zahvala gre poslancem, da še je postava sedaj tako ugodna za nas, če pa hočemo spremembe, čez pet let je čas. Toda v vodstvo moramo dobiti druge ljudi. — Dostavek uredništva: Kakor malo pozna g. Širca celo hmeljsko gibanje, dokazuje tudi njegov izrek, da se boji enake nemške postave. G. Širca, ne govorite o rečeh, katere so Vam nežnane, ampak poglejte samo nemško postavo z dne 27. maja 1886 in postavo z dne 12. maja 1894, potem boste spoznali svojo — nevednost. In k takim žalskim liberalcem bi naj hodili naši poslanci po informacije?

c Dobrna pri Celju. Oj! Al' so zopet zahrešale in zaškripale stare lajne, ki jih imenujemo z domačim imenom „celjska vahtarca“! Pa moramo biti previdni v izrazih, zakaj pošteni lajnarji nas lahko tožijo, če primerjamo lajne z „vahtarco“. Vsake lajne imajo vendar po več pesmi, „vahtarca“ pa piska samo eno melodijo, zato je pa že tako strašno obrabljena. „Vahtarca“ sama je bila prepričana, kako slabu blago bo ponujala svojim redkim čitaljem v vrstah, katerim je dala napis: „Krasne toplice Neuhaus“ v štev. 13, zato je pa dotočno klobasijo postavila za člankom „Laško (večer norcev)“. Resnica: od norcev za norce! Cenjeni bralec „Slov. Gospodarja“ naj ne mislijo, da se bomo prerekali z brezobčno celjsko klepetuljo, zakaj preveč časti bi ji s tem skazovali. Samo na kratko podamo načrt njenih „člankov“, ki so vsi napravljeni po enem kopiju, posebno tisti, v katerih se gre zoper slovenske duhovnike in slovenska društva. Ti „članki“ so si vsi podobni kakor jajce jajcu. V uvodu se opisuje lepotu kraja; zatem je slavospev na nekdanji „mir“, ko so še nemškutarski privandrave lažko molzli slovensko ljudstvo in polnili svoje žepe; zatem pa pride prehod na duhovnike, na župnika ali kaplana, kateri je pač večji „hujščak“; zatem vroče solze srčne žalosti zaradi sedanjega „nemira“, pri katerem se krčijo nemškutarski lačni želodci, zatem padajo polena na društvo, navadno na bralna društva; zatem se sklenejo roke in se pade na kolena pred kneza in škofa, katerega se drugače obliva z gnojnicu; zatem se zagrozi s „proč od Rima“ in trara, bum, bum, konec! Po tem načrtu je tudi divjo a onemogo jezo razovedevoči „članek“ v štev. 13 celjske „vahtarce“. Da stara celjska tetka v svoji jezici ne more najti novih misli, ampak se ponavlja, je umevno in ji tega ne smemo zameriti. Možgani so stari in se sušijo. Da se ji pri teh njenih izbruhih primeri tudi kaka — laž, ji človek tudi mora odpustiti, saj je „vahtarca“ navajena na laži, kakor berač na uši. Par dokazov za to priobčimo prihodnjic. Za danes še povemo, da je „vahtarca“ poklicala na pomoč zoper g. kaplana Schreinerja tudi deželni odbor. Saj res, dobrnske toplice so deželne! Kaj bo le zdaj? Škoda, da ni poklicala na pomoč — nemškega cesarja! Ne čutimo se poklicanih braniti g. kaplana — to zna on gotovo boljše — a nekaj bi priporočali „vahtarci“ v premislek. Ker deželni odbor do sedaj ni imel pravice soditi slovenskih duhovnikov, naj torej rajši „vahtarea“ prosi deželni odbor, da premišluje o tem, kako se naj davkoplacičcem povrne onih 100.000 kron, katere je deželni odbor vtaknil brez potrebe v dobrnske toplice ob času, ko je vladal v toplicah „vahtarčin“ prijatelj — A. Auer. O teh 100.000 kronkah so pisali graški časniki. Zakaj neki „vahtarca“ o tem ničesar ne pove? Dobro bi bilo tudi, da bi „vahtarca“ opomnil deželni odbor, naj preišče slučaj Črep, ki se je zgodil lansko leto v toplicah. Zanimivo bi bilo zvedeti, če ni kje škodovalo dobrnskim toplicam, da so se našle od podgan oglodane kosti otrok nemških nezakonskih mater v topliškem stranišču? „Vahtarea“ ljuba! Al' hočeš še več? Ne! To še za slovo! Dvajset krone najmanj se je potrebovalo za ta „vahtarčin“ pustni in pust „članek“, če tudi ni vreden počenega groša. Al' bo Augusti radoveden, kako da je to prišlo v „Slov. Gosp.“! Da vas radovednost ne umori, nehamo! Za prihodnjič pa: dober tek!

c Petrovče. Nadučitelj g. Ant. Petriček spravila „Spodnje-štajersko hmeljarsko društvo“ s svojimi nastopi na strankarskih shodih ob vse zaupanje pri kmetijah na deželi. Če hmeljarsko društvo res uvažuje potrebo zborovanja o hmeljarstvu, moralno bi zborovanje samo sklicati, da bi se zadeva stvarno in nepristransko obravnavala. Upoštevati se mora poročilo poslancev; berite „Slov. Gosp.“ predzadnjo številko in pomnite, da se zid z glavo težko predere. Žal

skim sokolom pa bi zapisali v album, da si tudi z žvižganjem na shodih ne bodo pridobili zaupanja med občinstvom. Pometajo naj najpoprej prah iz domačih ognjišč kuhenskega nemčizma v lastnih rodinah in družbah, potem pa nastavijo ost proti našemu skupnemu sovražniku, ker to je baje namen sokolstva poleg telovadskega vežbanja.

c G. Fridrich kandidat? Vzdržuje se vest, da misli narodna stranka za prihodnje državnozborske volitve za celjski in vranski okraj postaviti Fr. Em. Fridricha, veleposestnika na Mirasanu za svojega kandidata, ker gosp. Franc Roblek, veleposestnik v Žalcu, ni maral te časti prevzeti. Čestitamo! Budem videli, koliko kalinov se vjame na te limance. Z gosp. Fridrichom, kot najenjnikom lova, dobijo tudi zajci v državnem zboru svojega zagovornika.

c Braslovče. Že več let nismo imeli take zime, da bi sneg ležal tako dolgo, kar bo gotovo ozimni setvi zelo škodovalo in tako bo zopet vbogi kmet trpel. Noben stan ni tako raznim uimam izpostavljen kakor kmečki. Letos je zopet ta preklicani zajec veliko mladih dreves oglodal. Tako mi je eden mojih sosedov pravil, da je kar v naši občini okoli tisoč kron škode napravil. Torej je nujna potreba, da se lovski zakon prenaredi. Ravno tako je za kmeta šolska postava veliko breme, ki za kmeta ni nikakor prikladna, ampak po mestnem kopitu urejena. Dokler nam bodo kmetom mestni gospodje postave delali, bomo mi kmetje slabo shajali. Za nas kmete bi bil le poldnevni (nerazdeljeni) poduk najboljši, začnji dve leti naj bi se pa na deželi o kmetijstvu in to v vseh strokah podučevalo. Kajti v vsakem stanu, bodisi rokodelec, obrtnik itd., se mora deček najmanj tri leta za svoj voklic pripravljati, samo kmet ne. Tisti časi so minuli, da je znal kmet samo orati in kopati. Za gotovo smem trditi, ako bi pisatelj teh vrstic tako gospodaril, kakor pokojni oče, bi že zdavnaj ne bil na svojem posestvu. Koliko je še takih knjig, ki ne vejo, da čisto zastonj dela, ko take pridelke sejejo, ki dvakrat toliko stanejo, kakor veljajo. Mestni gospodje ne vejo, kako je za delavce na deželi hudo, tako da ga po leti pri najboljši plači ni dobiti. V mestu je vse to drugače, tam če ni drugih, so kaznjenci dobr. Torej bi bilo želeti, da bi se na Spodnjem Štajerskem vsaj trije mandati kmetom prepustili, saj imamo za to sposobne može, to je se videlo na zborovanju „Kmečke zvezde“ v Mariboru. Mnogo je še takih, ki mislijo, da bo znanje nemščine kmeta rešilo pogina, pa ni tako. Blizu mest znajo kmetje najbolj nemški, pa vendar tam pride največ gospodarjev na kant.

c St. Pavel pri Preboldu. Na vabilo „Gospodarskega društva“ bo v sredo, 6. marca, ob 8. uri zjutraj predaval deželni potovalni učitelj g. M. Jelovšek o živino- in svinjereji. Naj vas, gospodarji in gospodinje, ne moti, da je to zborovanje na delavnik, ker je predavatelj vse nedelje in praznike do jeseni že oddan. Imenovani izvrstni strokovnjak je po drugih krajih že mnogokrat predaval v delavnik pri tako obilni udeležbi, kakor v nedeljo. Ker še zima zadržuje pomladansko delo, ne bo pretežavno, odtrgati se za urico od doma! Vsled današnje visoke živinske cene je živino- in svinjereja dvakrat važna panoga kmetijstva. Za to: Vsak zaveden gospodar, vsaka umna gospodinja, v sredo v St. Pavel k temu predavanju! — Kakor družod, se tudi tukaj po židovsko vsiljuje „Narodni list“ pa s tem vsphemom, da je poskočilo število „Slovenskega Gospodarja“ od lani. — Dne 9. marca bodo nove občinske volitve. — Stari občinski odbor je vzel slovo s pametno naredbo, da je vpeljal 1 K pasjega davka. — Tudi pri nas se kaže živahnno zanimanje za „Kmečko zvezo“ in se je že krajni odbor izvolil.

c Izpod Olijske gore. Volkovi se klatijo po naši okolici. Brr! To je pa za življenje nevarno. Gotovo! Ti volkovi so pa še nevarnejši, kajti nevarni so za duševno življenje ljudij. Ti volkovi v ovčjih oblekah so brezverski, oziroma protiverski in liberalni listi, kakor „Štajerc“, „Narodni list“, „Slov. Narod“ itd. in njih pristaši, ki dobivajo svojo „dušno pašo“ iz predalov teh listov. Zvit si pa ti ljudje, to se jim mora pripoznati. Sedaj, ko se bližajo volitve, se jim je naenkrat njih sreča vnele silne ljubezni do kmeta, tako, da so že smešni. Vse mogoče nam obetajo, no mi se jim skrivoma muzamo. Poznamo to vrsto ljudi, naj se ovijejo v kakoršno koli kožo, magari v — oslovsko! Čudimo se le nekaterim pametnim možem, da se dajo zapeljati. Poznam moža, ki je bil jako spoštovan in ugleden mož. Pa se je spajdašil z nekim „Štajercijancem“. Naenkrat je bil čisto drug človek. Sedaj prav pridno zabavljaj čez duhovnike in sploh čez vse kakor „Štajerc“. Ko so pobirali prostovoljne prispevke za nov zvon na Olijski gori, je tudi pokazal svojo barvo. Godnjaj je čez pobiranje in pridno zabavljaj čez polzelskega g. župnika. Rabil je izraze, da se jih človek sramuje zapisati. Ali je še mogoče, da je tak mož — cerkveni ključar? To se sliši tako, kakor bi koščim postavili za varuha — lisico. Potem še pa naj eden reče, da „Štajerc“ ni pohujšljiv list! Zatorej, somišljeniki, na delo! Kmalo bodo volitve za državne poslance pred durmi. Delujmo vsi za to, da bode izvolje kandidat „Kmečke zvezde“, nasprotniki pa korenito osmešeni! Na svidenje drugokrat!

c Dol pri Hrastniku. V „Narodnem listu“ se neki hrastniški dopisnik zaletava v naše „Bralno društvo“ ter se izpodnika nad dopisi iz Dola, češ, da isti prihajajo iz „Bralnega društva“ in ob enem tudi iz farovža. Grozi nam, da ubere druge strune, ako ne jenjamo. Nimamo sicer namena, se prepipati

in delati zdražbo med ljudstvom, a v odgovor na ta napad javljamo, da dolški dopisi nimajo nikake zveze z farovžem niti z duhovniki, ker smo Dolani že toliko zavedni, da francoskih razmer ne bomo odobravali, niti podpirali onih, ki pripravljajo v naši Avstriji tem razmeram pot. Dopisnik se sklicuje na „Narodni list.“ Prosto mu. Mi mu ga ne branimo, a nas Dolane naj v miru pusti in naše „Bralno društvo.“ Naj pomni, da ima „Bralno društvo“ svoj sedež na Dolu, ne pa v Hrastniku. Sicer pa tudi mi vemo, odkod prihaja dopis, ker nam je dopisnik znan že iz njegovega bivanja med nami, a hvaležni smo mu, da nas je zapustil. Naj raje skrbi za svoj delokrog in za svoj stan. Dolani bomo že izhajali brez njega in njegovih nazorov. Naj jih vsiljuje tam, kjer jih hočejo sprejemati, a mi Dolani ne. Ob enem mu tudi svetujemo, da če že cerkev ne mara, naj pusti še farovž pri miru, ako hoče, da se tudi njemu kaj neprijetnega ne pripeti!

Več Dolanov.

c Čudak. V celjski bolnišnici je umrl minolični teden 71letni Jožef Mlakar, ki je splošno veljal za berača; ni imel nameč nobenega stanovanja in je navadno spal v nekem hlevu. Po njegovi smrti so pa našli 8800 K denarja. Zapustil je oporoko, v kateri deli svoj denar. Med drugimi je tudi dobil majhno sveto hlapec, ki ga je pustil spati v hlevu.

c Izobraževalno društvo v Celju priredi 10. marca ob 3. uri popoldne v Narodnem domu gospodarsko predavanje. Govoril bo g. potovalni učitelj Gorčič o kmečki samopomoči.

c Polzela. Pri omiku po rajnem Matiju Brišnik dne 27. januarja t. l. so darovali mladinci ljudi za dijasko kuhičko v Celju 15 K.

c Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Polzela ima svoj občini zbor v nedeljo dne 3. marca ob 3. uri popoldne v obč. pisarni z občinskim sporedom. Rad volitve novega odbora bi bilo potrebno, da se udeleži udje podružnice v večjem številu, kot se je to doslej zgodilo. Po zborovanju se vrši pobiranje udnine in vpisovanje novih udov.

c Št. Jurij ob juž. žel. Katoliško bralno društvo se iskreno zahvaljuje Tereziji Zupanc v Brežicah za 4 krasne knjige, ki jih je podarila. Hvala! Bog daj posnemovalcev!

c Petrovče. Dne 5. marca ob dveh popoldne imel bodo deželni potovalni učitelj gosp. Mart. Jelovšek poučno predavanje o živinoreji v petrovški šoli. Kmetje, udeležite se tega pouka v prav obilnem številu, ne bude vam žal!

c Zahvala. Slavna posojilnica v Vojniku je blagovolila tudi letos podariti sveto 15 K kot podporo ubogim šolarjem pri Sv. Martinu v Rožni dolini, na kateri dar se podpisana kar najprisrčnejše zahvaljujeta. Josip Podgoršek, načelnik krajnega šol. sveta. — Ivan Kvac, nadučitelj.

c Ljubno. Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na občinem zboru »Bralnega društva« 6 K.

Brežiški okraj.

b Zborovanje „Kmečke zvezde“ in liberalne Narodne stranke dne 17. februarja v Brežicah se še vedno živahnno razpravlja po vseh občinah. Tukaj smo enkrat kmetje videli oko voko, kdo je z namimi in kdo proti nam. To si bodo zapomnili! Drugi sad tega shoda je, da se nam nikakor ni treba sramovati, da smo morda neolikani kmetavzarji, ko smo gledali te strastne obrale in poslušali indijansko vpitje svojih nasprotnikov. To bodo enkrat in vselej povedano našim liberalcem: Najnovejši politični dogodki so nam tako jasni, da prav nič ne potrebujemo celjskih skric in rajhenburških poštencov, kmetov, da nas poduči. Židovska vsiljivost njihovega lista in njegovih izdajateljev je že naravnost odurna. Zanimiva je tudi ta-le okolnost: Skoraj v vsaki občini se najde eden ali drugi bolj gospoški kmet, ki zna nekoliko nemški, ki rad s puško na ramu z meščani po lovuh pojava, nerad pa s poštenimi soobčanji k službi božji prihaja, nerad h kmečki družbi prisede, a se do tal priklanja pred mestnimi škrifici, glejte, taki-le možje so šli v liberalno družbo. Tega smo že itak vajeni, pa naj rečo n. pr. Bizejanci, da ni tako? Prav smešen je bil eden brežiških gospodov, od katerega se je do sedaj mislilo, da mu je edina skrb in veselje na tem ljubem svetu pečena goska ali purica z mlinci, kako se je pehal, vlačil, vpil, klokuje jemal itd., da bi došle kmete spravili v liberalni tabor. Siromak je bojda od samega napora zbolel. Kmetje, tovariši, le vkup, nič straha!

b Rajhenburg. Voz z drvami naložen se je prevrgel dne 20. t. m. na dininarja Martina Skoberne. Dobil je težke poškodbe ter vsled istih drugi dan umrl. Zapušča vdovo in sedem nedoletnih otroččev. Bil je dober mož. Bog bodi milostljiv njegovi duši! — Setve so vsled dolgo ležečega snega v veliki nevarnosti. Psenica se kljubuje, a iž in ječmen sta večinoma že uničena.

Narodno gospodarstvo.

g Kmetijska družba za Štajersko je imela dne 30. m. m. sejo. Sklenilo se je: prositi vlado, da dovoli sajenje duhana na Štajerskem; predlog, da se dotočni, ki točijo vino pod vejo, ne smatrajo za gostilničarje, se ni sprejel; vlada se naprosi, da izdelata načrt za državno zavarovanje proti ognju in toči; da se ščiti pri prihodnjem sklepanju pogodbe z Ogrsko naša živina pred ogrsko; sprejme se predlog šmarske podružnice, da je ta okraj za rejo murodolske pasme: „Hmeljarsko društvo“ v Žalcu prosi, da se uvede obligatorično poukončevanje divjega hmelja, se odkloni; prošnja spodnje-štajerskega čebelarskega društva za podporo se odda celjski podružnici, da se o tem izjaviti. (Aha! op. ured.)

g Mlekarski in perutninarski tečaj za osozgodnje in njih hčere priredi Kmetijska družba kranjska od 20. do 23. marca t. l. v Ljubljani.

Pozeba in rez.

Namen rezi trsa je število očes omejiti tako, da se nastavljeno grozje lahko dobro razvije, dobro zori, da se preobilica mladja preveč ne obsenjuje mejsebojno, da se trsu ne izmolze odveč moči in pa da se podeli oziroma ohrani trsu primerna oblika, ki se skuša z vedenim pomlajevanjem ohraniti. Omejenje števila očes je letos pa že mraz poskrbel. Dočim je les še popolnoma zdrav, so očesa zlasti v nižjih legah večinoma, deloma popolnoma pozebla. Komaj se je trs popravil od pozebe, ki mu je pred nekaj leti hudo prizadala, eto Vam zopet nova škoda. To pogosto ponavljanje pozebe krči v nekaterih legah zelo dohodek od vinogradov, kajti najmanj je izguba za eno leto velika, čestokrat, kjer so vsa očesa pozebla, tako da mora trs iz starega lesa poganjati, bode pridelek celo skoz dve leti pičel. Če se torej take poškodbe takoj pogosto vsakih 4–5 let ponavljajo, potem je seveda poprečen dohodek od vinograda nezadosten. Ta okolščina nas sili za prihodnjost uporabljati sredstva, ki bi take poškodbe kar mogoče omejila. Treba se bode tudi na Štajerskem bolj spoprijazniti z zagrinjanjem trsa v jeseni. Že s 100 l vina, ki se z tem omte, je strošek tega dela obilo poplačan. Poprečni dohodki se bodo zelo zvišali.

Komu pa ni za to, da bi cel trs zagrinjal, (dasiravno je to tudi pri visokih odgojah lahko izvršljivo), naj bi sedaj, kakor vsako leto, pri rezi pazil na to, da ohrani vsaj en čepk tik pri tleh, čigar rozgo je lahko osipati. Isti, ki so lansko leto za to skrbeli, imajo letos to korist, da jim bode rozga tega čepka dala letos vina, za prihodnje leto pa krepko rodotivo rožje, mejetem ko bi jim menda sicer moral trs iz starega lesa poganjati ter letos in tudi prihodnje leto nerodovit ostati.

Slučaj, da so vsa očesa pozebla, je k sreči bolj redek in bolj na nizke lege omejen. Večinoma je le en del očes poškodovan, to pa jako nepravilno. Deloma so spodnja očesa najbolj poškodovana, deloma sredna. Pri letošnji rezi pa ne pride kakor v navadnih letih število očes v obče v poštev temveč število zdravih očes. Vsak vinogradnik se naj toraj prej ko začne kak oddelek v svojem vinogradu rezati, prepriča, kaj mu je pozebla kaj napravila. Nareže si naj od raznih trsov po dotočnem oddelku rožja pa prereže njih očesa in pogleda, koliko na priliko in na katerem delu rozge je največ črnih. Po tem naj se ravna. Tam, kjer so bolj višja očesa pozebla nego nižja, naj reže le reznike, pa naj radi večje sigurnosti njih število pomnoži. Če mi je na dolnjem delu rozge n. pr. pol očes pozebla, gornja pa vsa, narezal budem na trsu dvakrat toliko reznikov, kakor običajno in tako si nekako osiguram, da dobim toliko mladič in grozja kakor običajno. Kar mi pregoro raste, lahko pozneje oplevem, kar mi suho ostane, lahko pozneje odrežem. Spodnja očesa so se najbolj ohranila posebno tam, kjer je bil o času najhujšega mraza visok sneg. V mnogih slučajih so pa ravno višja očesa in pa na višjih rozgah ostala, mej tem ko so nižja pozebla. V tem slučaju se letos tudi ni držati navadnih načel ter se trdovratno držati navadnih pravil. Ni ga pravila brez izjeme. Oblika se bode morala že v poznejih letih popraviti, sedaj nam gre največ za to, da za letos in tudi prihodnje leto otmemo kar je še za oteti. Tudi tam, kjer običajno narezujem le reznike, budem letos primerno dolge locne rezal in sicer čim višje so očesa pozebla tim daljše. Kjer je mnogo očes pozebla, tam bi se radi sigurnosti tudi celo po dva locna narezala. Locne je pa pametnej narezavati nego prav dolge reznike, kajti če locen primerno vpognem, spravim grozdje bližje zemeljske toplice in pa ne potegnem trs tako zelo kvišku.

Pri oplevanju po leti treba tudi pač varovati mladice, ki bodo dale reznike, namenjene poznejemu pomlajevanju, tako, da se bode letos nekoliko pokvarjena oblika trsa v prihodnjem času še lahko popravila.

Pozebla je letos pri raznem položaju zemljisča in pri različnih vrstah jako različno škodo provzročila. Upati je sicer, da je poprečna škoda mnogo manjša kakor se selaj misli. Opreznost je pa le zelo vmesna. Celo na enem trsu so očesa različnih rožg različno pozebla. Zategadel je svetovali, da se ne napravi le po par rozgah od nekaj trsov pravilo za rez celega vinograda, temveč da se preiščejo očesa večih trsov na posameznih manjših oddelkih vinograda ter da se na vsakem oddelku po tem ravna.

Upoštevati je tudi, da čim so glavna očesa pozebla, je le mogoče da so stranska ostala, ki znajo dobro pognati in tudi roditi. Če je le sreč glavnega očesa zeleno, bode isto ginalo. Ena črna pičica na vrhu mladike glavnega očesa torej ni še merodajna. Kjer so tla očes črna, tam seve ni nič upanja.

Posebno opozoriti je pa trsničarje, ki cepiče nabirajo, da zelo vpoštovajo letošnjo pozebo. Čim je 30% očes njih cepičev mrtvih, imeli bodo že 30% sigurno nevspešnega dela. Nabavljajo si naj le cepiče le višjih leg, koder je pozebla manj škodovala, preiščejo naj pa mnogo rožg, da zadobre prepričanje o poprečni dobruti ali pa naj nabavljajo raji cepiče iz južnih krajev.

Z količkaj previdnosti je pa upati, da se bode letošnja škoda pozebe zelo omejila.

Maribor, 28. februarja 1907.

I. Bele.

Najnovejše novice.

Zborovanje „Kmečke zvezze“ v Sevnici. V nedeljo dne 3. marca 1907 po večernicah bo zborovala „Kmečka zveza“ pri g. Janezu Starklu v Sevnici ob Savi. „Kmetje, le vkup, le vkup!“ to je sedaj klic „Kmečke zvezze“ po Spod. Štajerskem, zato upamo, da se mu bodo odzvali v obilnem številu tudi kmetje v sevnškem okraju!

Kmetje, v Slovenjgradec! V nedeljo, dne 3. marca priredi Slovenska kmečka zveza javen društven shod v Narodnem domu v Slovenjgradcu. Za-

cetek točno ob 3. uri pop. Kmetje, iz celega okraja, udeležite se shoda v obilnem številu.

Za „Kmečko zvezo“. Politično društvo „Straža“ v Zrečah bode pri državnozborskih volitvah letošnjih delovalo za tistega kandidata, katerega bo priporočala „Slovenska kmečka zveza“ za Štajersko. Za društvo „Straža“ v Zrečah dne 26. februarja 1907. Mihael Lamut, predsednik. Matija Karba predsednika namestnik in začasni tajnik.

Kat. slov. politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini je v zadnji seji v nedeljo 24. februarja sklenilo, se tesno okleniti „Kmečke zvezze“ in bo pri prihodnjih državnozborskih volitvah nastopilo za poslanca „Kmečke zvezze“.

Ptujske novice. V nedeljo dne 24. t. m. se je v tukajšnji Čitalnici predstavlja i g r a „Puti f a r k a“. Igralcii so po splošnem mnenju svoje uloge prav dobro igrali, a reči se mora, da je igra sama na sebi brez prave snovi in nudi zelo malo umetniškega užitka. V Janževcih, župnije sv. Urbana pri Ptiju je umrl dne 25. febr. na svojem posestvu vpojeni General major Ernst Schwall i Dunaaja. Po lastni želji pokojnika se je pogreb vršil brez vsake slovesnosti, celo brez vsakega zvona, in so truplo prenesli na ptujsko mestno pokopališče.

Na Hajdinu pri Ptiju je krajni šolski svet sklenil za 4. in 5. šolski razred. — čujte in strmite! nemški učni jezik. Navidez so sicer to zahtevali kmetje, a resnica je, da je to delo novega šolskega načelnika, zagriženega sovražnika Slovencev, brežkega krčmarja M. Straschilla! Žalibog se mora tu javno pribiti, da so Slovenjevaščani prodali svoje otroke nemškutarji; ti so namreč pri zahtevali nemški pouk. Vsak količkaj razsoden človek dobro ve, da so otroci v teh dveh razredih nikoli ne bodo naučili nemškega jezika, samo Slovenjevaščani tega nečejo spoznati. Na celiem svetu nikjer noben narod ne prodaja sebe in svojih otrok svojim sovražnikom, samo zaslepljeni Slovenci izvršujejo to judeževno delo! Žalostno, a resnico; Dr. Kukovec, Vaši nauki rodijo svoj sad!

Poštenost v javnem življenju! To je baje geslo naše liberalne stranke! Oglejmo si! Zadnjič je jeden izmed govornikov pri zaupnem shodu v Ptiju tudi trdil, da je župnik Medved koji črtal kmetja Mlakarja, izmed kandidatov za okrajni zastop v Slov. Bistrici, ko je (Mlakar) dal besed po ploskanju koprnečemu koncipientu dr. Gosaku. Poizvedovali smo ter izvedeli, da je vse od prve do zadnje črke — z l a g a n o. — In kaj naj rečemo o tem: Na shodih se stranka laska kmetom, v „Domovini“ pa pristaši iste stranke pišejo proti sedanjim cenam živine. Pošteno?

Okelica Mozirje. V zadnjem „Slov. Gosp.“ je nekdo izrazil svoje ogorčenje, da se je dovolilo v tej občini točiti žganje 4. krčmarjem. Namignilo se je tudi, da je to delo liberalne Narodne stranke. To je čisto navadno sumničenje naših poštenih katoliški mislečih mož. Nam je Narodna stranka deveta briga; ljubimo jo tako, da ji prav od srca želimo naglo smrt. Na kateri strani smo, bodo pokazale volitve. Naš program je program „Kmečke zvezze.“ Res je sicer, da nebodigatreba „Narodni list“ zaide večkrat v kakšno hišo. Ali prosim Vas, če pa je ta nerodni list tako siten kot konjska muha. Pošljem ga nazaj — vrne se zopet kakor pravi židovski agent. Saj plačamo ga ravno ne, ako se ni mogoče kak Šmihelčan tako zmotil. Tja res zahaja ta list, ki bi rad obudil k življenju mrtvi kranjski liberalizem. Toda Šmihelčani so bili do sedaj vedno pristaši katoliške stranke in taki bodo tudi ostali. Mislimo, da je bil le pravi porednež tisti, ki je trosil okoli — da so Šmihelčani liberalci. Če hočete, pa zabavljajte zoper žganjetanje, zabavljajte tudi čez tiste, ki so ga že prej točili. Moja iskrena želja je, naj to vražjo pijačo tudi vrag vzame, kakor pri nas — tako tudi povsod, zdaj in vekomaj.

Brežice. Zgodovino shodov v Brežicah „Narodist“ v toliko netočno opisuje, ker je zamolčal, da sem jaz najpreje od najemnika g. Koštomača dvojančno v najem vzel; pri posojilnici seji pač nisem ugovarjal zoper odstop dvorane Narodni stranki radi ljubega miru, gotovo pa bi to storil in se držal svojega dogovora s krčmarjem, če bi vedel, da pismena najemna pogodba (na katero se sklicuje N. L.) še ni od odbora Posojilnice odobrena, kakor še danes ni odobrena. Jaz sem se še neposredno pred zborovanjem pogajal z g. Kukovcem, kako bi bilo mogoče prirediti skupno zborovanje, ker misli na zborovanje v dvorani (četudi skupno) nisem nikdar opustil; ko pa sem uvidel, kako si g. dr. Kukovec predstavlja to skupno zborovanje, sklenil sem zborovanje v spodnjih prostorih prirediti. Mi smo zahtevali, da ostane dvorana vsem dostopna (saj je bilo napovedano j a v n o zborovanje); iz tega razloga so najbrže tudi ključi izginili, a dvorana je odprta ostala. Da pa Narodna stranka ni marala skupnega zborovanja in prostega pristopa v dvorano, pokazala je s tem, da je dala zakleniti že dopoldne vse dohode v dvorano, celo privatno sobo, katero je našel g. Roškar od gostilničarke! Na namestništvo sem se pač pritožil (v slovenskem jeziku!), ker je okrajno glavarstvo kot unikum dovolilo dve zborovanji nasprotnih strank v istem lokalnu (Narodni dom) in v istem času; saj duhovi so bili v istini na obeh straneh zelo razburjeni. Iz trte izvita neresnica pa je, da sem jaz zahteval orožniško asistenco. Jaz v tem oziru nisem prav ničesar ukrenil; sploh pa orožniške asistence nikdo drugi ni vi-

del kot poročvalec „Narodnega lista.“ Končno vztrjam pri svoji trditvi, katero lahko s pričami dokazem, da se je po zborovanju v restavraciji „na Griču“ od pristašev Narodne stranke z g. dr. Kukovcem na čelu klical: „Raje Čobala nego dr. Benkovič!“ Kar se tiče groženj Narodnega lista, naprjenih proti moji osebi, slovesno izjavljam, da se takim grožnjem ne umaknem nikdar; ako bode pri moji obrambi kaj odletelo na povzročitelje takih groženj, potem naj oni obračunajo sami s sabo. Zahvaljuje se Vam v naprej za priobčenje tega pojasa.

Nazarje. Veselici, kateri je priredilo društvo v predpustu, ste se prav dobro obnjesli. Igrali smo „Boj za doto“, „Krčmar pri zvittem rogu“ in „Kmet in fotograf.“ Igralcii in igralke so nastopili prav pogumno. Pohvalno so se o njih izrazili celo taki, ki so vajeni gledati nastope gledaliških igralcev po večjih mestih. Lepa hvala Mozirjanom, ki so nas počastili s svojo navzočnostjo. Prihodnja igra bo 1. aprila. Predaval se je 3. februar o varčnosti. Prihodnje predavanje bode 3. marca in sicer o ustavi.

Slov. kršč. socialna zveza je postala liberalcem neljuba in v „Narodu“ tirjajo, naj jo vlad razpusti! Živio, to je svobodomiselno! Toda le počasi! Kar liberalni listi pišejo, da baje eden izmed udeležencev pri zadnjem poučnem tečaju v Mariboru še ni bil 14 let star, izjavlja nam odbor S. k. s. z., da je njemu to popolnoma neznan, ker sploh od nobenega udeležencev ni tirjal rojstnega lista. — Obrekovanje istih listov, da so se udeleženci učili med seboj pretepati, je seveda celo z l a g a n o. Učili so se le eno, kako se vodijo društveni shodi, javni društveni shodi, ljudski shodi, volilni shodi, in pri tem so seveda bili imenovani tudi reditelji, ki so na poziv predsednika vršili svojo dolžnost. To sedaj podle liberalne duše izrabljajo in blatijo S. k. s. z., bralna društva in naše vrle mladeniče ter može. To obrekovanje bodo možje in mladeniči pri volitvah liberalnem pošteno poplačali!

Resnici na Ijubo. Komaj je „Narodni List“ v štev. 8. deloma preklical eno laž, je že zapisal drugo. Piše namreč, da je kmet Roškar bil zadnjo neveljivo (namreč 17. februar) v Brežicah toliko možat, da se je uprl nepoštenim načrtom dr. Benkoviča zoper narodno stranko ter zahteval od njega, naj se poslužuje poštenih sredstev. Podpisani izjavljajm, da nisem imel povoda upirati se „nepoštenim načrtom“ g. dr. Benkoviča, in tudi ne zahtevati od njega, naj se poslužuje poštenih sredstev, ker je bilo njevovo postopanje popolnoma korektno. Z Vašimi dozaki pa le na dan! J. Roškar.

St. Jurij ob juž. žel. Shoda narodne stranke se je udeležilo krog 60 oseb. St. Jurčanov kmetov lahko rečemo, da jih ni bilo nad 30, ki bi bili pristaši te stranke. Bilo je približno 10 oseb s Ponikve, nekaj iz Dramelj, bilo je nekaj komijev, učiteljev in tudi naših somišljenikov je bilo precej. Iz Celja so prišli kar trije doktorji koncipienti: dr. Gosak, dr. Štiker, dr. Sernek, tudi g. Fridrich iz Žalca je prišel, katerega je naš župan kandidat razglasil. Govorili so vsi trije koncipienti, Fridrich, Jožef Podgoršek in H. Oset (Goriški), ki pa ni vedel drugega povedat, kakor po „Slov. Gosp.“ odrihati in tako je pokazal ljubezen do kmeta, ker tisti list sovraži, ki se edin na slov. Štajerskem poteguje za kmečke kmetje. V kratkem se vrši pri nas javen shod narodne stranke.

Tržne cene

v Mariboru od 3. februarja do 28. februarja 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	—	—	—
rž		14	50	—	—
ječmen		16	—	—	—
oves		16	50	—	—
koruza		13	40	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		17	—	—	—
seno		5	—	—	—
slama		4	80	—	—
1 kg					
fizola		—	30		

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnštvo se mora priložiti znak za odgovor.

Štampilje
iz kavčka, modelle za
prediskarji, izdeluje po
ceni Karol Kerner, zla-
tar in glazb. v Mariboru,
Gospodsk. ulica št. 15.

Pravo kmečko slirovko
in droženko, za katerih prist-
nost se jamiči, prodaja gospa Jerič
v Karčovini štev. 126 pri Mariboru
ob graški glavni cesti. 2 (26-9)

Vino, ceno in pristno istrijansko,
od prve roke prodaja Sebastian Luk,
trgovec v Krnici, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri.
Vino posilja v sodih od ne
manj kot 56 litrov za gotov denar
ali s povzetjem franko železniška
postaja Sv. Petar u Šumi (S. Pietro
in Selva). Posilje tudi rad uzoorce.
50 26-6

Studenčne cevi, dobro ohranjene,
za 2 studenca in veliko železno kolo
s podstavom proda Kanther, Teget-
hoffstrasse 25. 74 (6-5)

Krojačem in šiviljam priporoča
vzorce (Schnittmuster) za razne
obleke po najnovješih modah kro-
krojaški mojster Ivan Keček,
Sv. Tomaz bl. Ormoža. 100 10-3

Učenca, pridnega, ki ima veselje
do pekovske obrti, sprejme Vincenc
Janič, pekovski mojster v Celju,
Gospodsk. ulica 28. 115 8-2

Lepa pritlična hiša je v Radgoni
na prodaj s 3 sobami, kuhinjo,
hlevom za krave, 4 novimi svinjskimi
hlevi, lepim sadonosnikom in
brajdami, ki dajejo polovnjak vina.
Blizu hiše je zelo rodovitna njiva,
ki obsega 1/2 jaha. Hiša z njivo
stane 2000 gld., njiva sama 500 gld.
Kupne ponudbe naj se posiljejo na
Alojz Senekovič, Radgona, Unter-
gries 32. — Hranilnice je na po-
slupju vknjižene 400 gld. 112 2-2

Prodajalka, dobro izurjena, se išče
za filialko, trgovino mešanega blaga.
Stara mora biti najmanj 25 let. —
Sprejme se tudi učenec iz dobre
hiše in dobrimi šolskimi spričevali
tako ali pozneje pri Ant. Verbiču,
trgovcu v Sevnici, Štajersko. 3-2

Učenca, pridnega in zanesljivega,
sprejme Simon Mayer, krojaški
mojster v Mariboru, Koroška ulica
št. 102. 109 8-2

Seme kašelskega zelja prodaja,
dokler je kaj zaloge, Ig. Mercina,
posestnik v Zg. Kašiju p. D. M. v
Polju. 1 dkg za 160 K. Cenj. na-
ročniki naj blagovolijo vzeti na
znanje, da je vsele slabe lanske
letine cena tako visoka in da bode
radi tega zaloga prav kmalu pošla.
4-2

Novozidana, enonadstropna najem-
ninska hiša z 8 strankami, dobro
obiskano trgovino, tudi pripravno
za gostilno ali za kak zavod, z
vrtom še za stavbišče, tik Celja,
kjer se ceste in poti križajo, je na
prodaj le Slovencem za 28.000 K pod
zelo lahkim plačilnim pogoji. 3-2
Naslov pri upravnosti.

Trgovski učenec se takoj sprejme
pri A. Pinter v Slov. Bistrici.
103 8-3

Čevljarski učenec se takoj sprejme
pri Juriju Zunku, Zgornje Radanje,
Maribor. 68 (4-4)

Trgovski pomočnik, kateri je
dobro izurjen v trgovini z mešanim
blagom in je dober manufakturist,
se sprejme pri Jakobu Dereani v
Zužemberku. Ponudniki, kateri
morajo biti čez 20 let starci, naj
pošljejo svoje ponudbe naravnost
v Zužemberk na gori omenjeno
tvrdko. 102 8-3

Krojaškega učenca sprejme na tri
leta Partič Janez, krojač v Stu-
denčih pri Mariboru, Okrajna cesta
št. 3. 128 2-1

Vabilo

na

redni občni zbor

posojilnice in hranilnice v Vidmu

ki se vrši

17. marca 1907 ob 3. uri popoldne v posojilniškem prostoru.

Dnevni red:

- Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
- Poročilo načelstva.
- Potrjenje razunskega zaključka za l. 1906.
- Volitev načelstva in nadzorstva.
- Slučajnosti.

Ako bi ob določenem času ne bilo zadostno število udov, vrši se
ob pol 4. uri občni zbor pri vsakem številu udov.

K obilni udeležbi vabi uljudno

odbor.

Pozor,
kmetice in dekle!

V moji lekarniški praksi,
katero izvršujem že čez 25 let,
posrečilo se mi je iznajiti najboljše
sredstvo za rast las, t.j.

Kapilar št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi
gosti, dojgi in odstranjuje prljaj (luskine) na glavi. Cena
(franko na vsako pošto) je: eden
lonček 3 K 60 v, dva lončka
5 K. Treba, da si vsaka obitelj
naroči. Prosim, da se naroči
samo od mene pod naslovom:
P. Jurisić, lekarnar, Pakrac, Slavonija.
Cena po dogovoru. 125 2-1

XXXXXX

Učenec

ki je dovršil II. gimnazijski razred
ali meščansko šolo, se takoj sprejme
v trgovini z raznim
tiskarui sv. Cirila v Mariboru.

XXXXXX

**Suhe gobe, orehe,
kumno, oves,**
sploh vse deželne pridelke knipi

Ant. Kolenc

trgovec v Celju. 123 1

Občni zbor

posojilnice v Konjicah

registr. zadruge z neomejeno zavezo

se bode vršil

v pondeljek, dne 18. marca 1907 ob 10. uri dop.

v lastni pisarni.

Dnevni red:

- Poročilo o izvršeni reviziji.
- Poročilo načelstva.
- Odobrenje letnega računa.
- Razdelitev čistega dobička.
- Volitev načelstva.
- Slučajnosti.

V slučaju neslepčnosti občnega zбора ob 10. uri dopoldne se isti vrši ob 11. uri v smislu pravil pri vsakem številu udeležencev.

Načelstvo.

132 1-1

Izjava.

Jaz Franc Vučaj, mlinar iz Draže vasi, izjavim s tem, da so vse razdaljive obdolžitve, ktere sem širil o gosp. Jakobu Kosar, župniku v Žičah, in o Janezu Hlastecu, posestniku v Draži vasi, nerensčne in da sem se po svojem zastopniku pri okrajnem glavarstu prepričal, da sta g. župnik in Janez Hlastec pri popravljanju cerkve in gospodarskih poslopij popolnoma pošteno ravnala.

Obžalujem svoje nepremišljene besede in razdalitve, prosim imenovana dva za odpuščenje ter ju pooblastim, da se sme ta izjava naznani na prižnici faranom v Žičah in na moje stroške priobčiti v "Slov. Gospodarju" in "Domovini".

Tudi plačam vse pri zastopniku obtožiteljev, g. dr. Rosić, odvetniku v Mariboru, narasle stroške in znesek 20 K za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Tudi bom plačal vse pri sodnji narasle stroške za prične in dostavnino in se zahvalim imenovanim gospodoma, da sta na mojo prošnjo umaknila obtožbo zavoljo žaljenja časti proti meni.

V Mariboru, dne 20. svečana 1907.

Franc Vučaj.

130 1-1

Dr. Ferdinand Müller

naznanja, da je otvoril

107 3-2

odvetniško pisarno v Celovcu, Kramergasse 1.

XXXXXX

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pakraške želodčne kapljice

Pakraške želodčne kapljice delujejo iz-
vrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter
odstranjujejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo
kr., pospešujejo prebavo, izganjajo male in velike gliste,
odstranjujo mrzlino in vse druge bolezni, ki vsled
mrzelice nastanejo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in
vratnic. Najboljše sredstvo zoper bolezni maternice in
madron; zato ne smejte manjkat v nobeni kmečki in
meščanski hiši. Njih vsakodan naroči in naslov:

Čitaj!
Slabemu moč!

Cena je sledič (franko na vsako pošto):

12 steklenič (1 ducat) 5 K, 24 steklenič (2 dueata) 10 K
36 steklenič (3 ducati) 12 K.

Manj od 12 steklenič se ne razpoljilja.

Slavonska zel: Se rabi s prav sijajnim in najboljšim uspehom
proti zastarelemu kašlu, bolečinam v prsih, za-
molklosti, hrapivosti v grlu, težkemu dihanju, astmi,
prosternonu, kataru in odstranjuje goste sine ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših
prsih in pljučnih katarih. — Cena je sledič (franko na vsako pošto):

2 originalni steklenič 3 K 40 v 4 originalne steklenice 5 K 90 v
6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpoljilja.

Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

620 25

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Zdravnik dr. Janković v Kozjem

bo za časa deželnozborskega zasedanja
odsoten. Zastopal ga bo vsak četrtek g.

dr. Kunej iz Št. Petra pod Sv. gor.

Po nedeljah pa bo ordiniral sam ves dan.

Vabilo

na

VII. redni občni zbor

Slovenske posojilnice pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

ki se vrši

v nedeljo dne 10. sušča t. l. popoldne ob 3. uri

v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

- Poročilo načelstva.
- Poročilo nadzorstva.
- Odobrenje računa za l. 1906.
- Čitanje revizijskega poročila "Združne zveze" ter ukrepi vsled istega.
- Razni predlogi.

130 1-1

Načelstvo.

Marijine kapljice.

Te kapljice se rabijo za vse notranje in
zunanje bolezni — to je do sedaj naj-
bolje hišne zdravilo, ki izvrstno deluje
in pomaga v mnogih boleznih. Osobito
deluje izvrstno proti protinu (gihnu),
reumatizmu, bozenju, trganju, glavo-
bulu, zobobulu, prsobulu, kašlu, pre-
hlajenju, sušici, jetri in bubrežni
bolezni, želodčni in črevesni bolezni,
napihavanju, grču, zgagi, proti blju-
vanju itd. Krepi živce in telo, torej ne-
obhodno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznalnih pisem. —
Delujejo izvrstno in zanesljivo. — Dobrega in ugodnega okusa so,
tako, da jih vsak rad vzame in tudi otroci.

Cena je franko na vsako pošto:
12 steklenič (1 tucat) 5 K, 24 steklenič (2 tucata) 8-60 K
36 steklenič (3 tucate) 12-40 K.

Manj od 12 steklenič se ne razpoljilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu, Pakrac, Slavonija.

CROATIA

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od

